პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ— ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

24 სექტემბერი კვირა 1972 ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 225 (15438)

24 სექტემბერი მანქანათმშენებლის დღეა

თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსამშენებლო ქარხნის მიერ გამოშვებული უნიკალური ჩარხები საზღვარგარეთის მრავალ ქვეყანაში იგზავნება. საწარმოს კოლექტივი ენერგიულად შრომობს პროდუქციის მარკის ღირსებისათვის, სახელმწიფო დავალების ყველა მაჩვენებლით შესრულებისათვის. სურათზე: ქარხნის საექსპორტო წარმოების საამქროში გასაგზავნად მზადდება ჩარხების მორიგი პარტია.

ხ. პილაძის ფოტო.

მთელი ხალხის ინტერესებისათვის

საბჭოთა ხალხი დიდი კმაყოფილებით შეხვდა სსრ კავშირის მერვე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს ამას წინათ დამთავრებული მეოთხე სესიის გადაწყვეტილებებს. უმაღლესმა საბჭომ მიიღო დადგენილება „ბუნების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენების ღონისძიებათა შესახებ“ და დაამტკიცა კანონი „სსრ კავშირში მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების დეპუტატთა სტატუსის შესახებ“. სესიამ აირჩია სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლო, დაამტკიცა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი.

საბჭოთა ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს დღის წესრიგის საკითხებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვთ ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის შემდგომი განვითარებისათვის, მოსახლეობის შრომისა და დასვენების პირობების გაუმჯობესებისათვის, სოციალისტური სახელმწიფოებრიობის დემოკრატიული საფუძვლების განმტკიცებისათვის. ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინი დიდ ყურადღებას უთმობდა ბუნებრივი სიმდიდრისადმი მზრუნველობითს დამოკიდებულებას, ამ სიმდიდრის სწორ, გონივრულ ჩაბმას სამეურნეო ბრუნვაში. ლენინის იდეები გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების შესახებ ფართოდ ხორციელდება ჩვენს ქვეყანაში. „მარტო ჩვენ კი არა, — თქვა ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა სკკპ XXIV ყრილობაზე, — არამედ მომდევნო თაობებსაც უნდა ჰქონდეთ შესაძლებლობა ისარგებლონ ყველა სიკეთით, რომელსაც გვაძლევს ჩვენი სამშობლოს მშვენიერი ბუნება“.

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა სახელმწიფო დღენიადაგ ზრუნავენ ბუნების დაცვისათვის. საბჭოთა კავშირი მსოფლიოში პირველი ქვეყანაა, სადაც დაწესდა ჰაერში მავნე ნივთიერებათა დასაშვები კონცენტრაციის ზღვარი. ჩვენში აკრძალულია ახალი საწარმოთა გადაცემა საექსპლოატაციოდ, თუ ისინი აღჭურვილი არ არიან საწმენდი ნაგებობებით. მიღებულია მიწის, წყლისა და ჯანმრთელობის დაცვის კანონმდებლობათა საფუძვლები, რომლებიც უშუალოდ არიან დაკავშირებული ბუნების დაცვასთან და მისი რესურსების აღდგენასთან. მოკავშირე რესპუბლიკებში დამტკიცებულია ბუნების დაცვის კანონები. სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მარტო ამ ბოლო წლებში მიიღეს დიდმნიშვნელოვანი დადგენილებანი კასპიის ზღვის, მდინარეების ვოლგისა და ურალის აუზების გაჯუჯყიანების თავიდან აცილების ღონისძიებათა შესახებ, ბაიკალის ტბის სიმდიდრის რაციონალური გამოყენებისა და დაცვის შესახებ და სხვები. ყოველივე ეს უკვე საგრძნობ შედეგს გვაძლევს. მცირდება წყლების გაჯუჯყიანება, სუფთავდება ჰაერი ხამრეწველო ცენტრებში. უფრო ფართოდ ჩაღდება სამუშაოები ქვეყნის შიგა წყალსაცავებში თევზის დაცვისა და მისი გამრავლებისათვის, ტყის დაცვისა და ტყის რესურსების უკეთ გამოყენებისათვის, მადნეულის მოპოვებისას დანაკარგების შემცირებისათვის, სასარგებლო წიაღისეულისა და წარმოების ნარჩენების კომპლექსური გამოყენებისათვის, მიწების გაუმჯობესებისა და ცხოველთა და ფრინველთა დაცვისათვის.

ამასთან ერთად მთლიანად როდი ვიყენებთ ბუნებრივი ნედლეულის რესურსებისადმი მაქსიმალურად მზრუნველობითი დამოკიდებულების შესაძლებლობებს, რომლებსაც გვაძლევს ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური საზოგადოებრივი წყობილება. სესიაზე, კერძოდ, მკვეთრად გააკრიტიკეს ენერგეტიკისა და ელექტროფიკაციის, საშენი მასალების მრეწველობის, შავი და ფერადი მეტალურგიის და ზოგიერთი სხვა სამინისტრო, რომელთა ბევრი საწარმო აჭუჭყიანებს ჰაერს, ნიადაგს, წყალსაცავებში უშვებს ცუდად გაწმენდილ ჩანადენს. სამინისტროთა და უწყებათა ხელმძღვანელებმა სერიოზული დასკვნები უნდა გამოიტანონ ამ კრიტიკიდან და რაც შეიძლება მალე აღმოფხვრან აღნიშნული ნაკლოვანებანი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებულ დადგენილებაში დასახულია ბუნების დაცვის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების მაგისტრალური მიმართულებანი. საბჭოთა ხელისუფლების უმაღლესმა ორგანომ დაავალა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შეისუბამისი ღონისძიებანი, ამასთან გაითვალისწინოს წინადადებანი, რომლებიც სესიაზე წამოაყენეს დეპუტატებმა, აგრეთვე ბუნების დაცვისა და სხვა მუდმივ კომისიათა წინადადებანი. ამ ღონისძიებათა განხორციელება დიდ როლს შეასრულებს სოციალისტური ეკონომიკის განმტკიცებასა და საბჭოთა ადამიანების შრომისა და დასვენების პირობების გაუმჯობესებაში.

კომუნიზმის მშენებლობა მჭიდროდ დაკავშირებულია სოციალისტური დემოკრატიის ყოველმხრივ განვითარებასთან, საბჭოთა სახელმწიფოს განმტკიცებასთან, საზოგადოების პოლიტიკური ორგანიზაციის შემდგომ სრულყოფასთან. სწორედ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოები აძლევენ შესაძლებლობას ქალაქისა და სოფლის მშრომელებს ფართო მონაწილეობა მიიღონ სახელმწიფოს მართვაში. ახლა საბჭოებში არჩეულია ოო მილიონზე მეტი დეპუტატი, რომელთა შორის არიან მოსახლეობის ყველა სოციალური ჯგუფისა და ფენის, საბჭოთა კავშირის ყველა ერისა და ეროვნების წარმომადგენლები.

სკკპ XXIV ყრილობამ აღნიშნა, რომ პარტიის მიერ განხორციელებულ ღონისძიებათა შედეგად საბჭოების საქმიანობა უფრო აქტიური და მრავალმხრივი გახდა. ამავე დროს ყრილობამ მიგვითითა, რომ საჭიროა კიდევ უფრო გავზარდოთ დეპუტატების აქტორატი და აქტივობა. მათი პასუხისმგებლობა ამომრჩეველთა წინაშე. ამ მიზნით მიზანშეწონილად ცნეს საკანონმდებლო წესით განესაზღვრათ ყველა საფეხურის საბჭოების დეპუტატთა სტატუსი, მათი რწმუნებანი და უფლებანი, აგრეთვე თანამდებობის პირთა მოვალეობანი დეპუტატების მიმართ. კანონი „სსრ კავშირში მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების დეპუტატთა სტატუსის შესახებ“, რომელიც სესიამ მიიღო, ხორცს ასხამს ამ გადაწყვეტილებებს, აფართოებს დეპუტატთა უფლებამოსილებას იმ ამოცანების შესაბამისად, რომლებიც საბჭოების წინაშე დგას თანამედროვე პირობებში, ახალი წინგადადგმული ნაბიჯია სოციალისტური დემოკრატიის განვითარების გზაზე.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სესიაზე მიღებული გადაწყვეტილებანი დიდმნიშვნელოვან ამოცანებს უსახავენ პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, რადგან როგორც ბუნების დაცვა, მისი სიმდიდრის რაციონალური გამოყენება, ისე საბჭოთა სახელმწიფოებრიობის დემოკრატიული საფუძვლების განმტკიცება ჭეშმარიტად საყოველთაო-სახალხო საქმეა. უფრო ფართოდ უნდა გავშალოთ დადგენილებისა და კანონის პროპაგანდა, ყველაზეწოოთ იმას, რომ გარემოს დაცვასთან და ბუნებრივი რესურსებისადმი მზრუნველობითს დამოკიდებულებასთან დაკავშირებული ღონისძიებანი განუხრელად ხორციელდებოდეს. პარტიული ორგანიზაციები მოწოდებული არიან შეუუნელებლად უწევდნენ კონტროლს ამ მუშაობას, რომლის მნიშვნელობა საბჭოთა სახელმწიფოს ეკონომიური ძლიერების შემდგომი განმტკიცებისათვის, სოციალისტური ხაზოგადოებრივი წყობილების განვითარებისათვის ძნელია გადაჭარბებით შეავფასოთ.

ახლა ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხეში საბჭოთა ადამიანები დიდი პოლიტიკური და შრომითი ამაღლებით ემზადებიან ღირსშესანიშნავი თარიღის — სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის შეხვედრისათვის. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებანი, რომლებიც მიღებულია დიადი დღესასწაულის წინა ხანებში და შეუხამებენ მთელი საბჭოთა ხალხის ინტერესებს, ხელს შეუწყობენ კომუნისტურ მშენებლობაში ახალ წარმატებათა მიღწევას.

ПРАВДА

23 სექტემბრის მოწინავე.

მანქანათმშენებელთა დღესასწაული

22 სექტემბერს მოსკოვის კინოთეატრ „ოქტომბერში“ გაიმართა მანქანათმშენებლის დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება.

სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, აღნიშნა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ ვ. ნ. ნოვიკოვმა თავის მოხსენებაში, შეცხრე ხუთწლედში მანქანათმშენებლობა მრეწველობის სხვა დარგებთან შედარებით უფრო დაჩქარებული ტემპით ვითარდება. 1972 წლის პირველ ნახევარში მანქანათმშენებლობისა და ლითონდამუშავების პროდუქციის გამოშვება გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 11 პროცენტით გაიზარდა. განსაკუთრებით წელიწადნახევარში გეგმის გადამეტებით წარმოებულია თითქმის სამი მილიარდი მანეთის პროდუქცია, მათ შორის დიდძალი ხელსაწყოები და ავტომატიზაციის საშუალებანი, ლითონსაჭრელი ჩარხები, ავტომობილები, საფიქრო მრეწველობის მოწყობილობა და სხვა ნაკეთობანი.

ხუთწლედის დამდეგიდან ათისებულია დაახლოებით 4.100 ტიპის მანქანების, მოწყობილობის, აპარატების, ხელსაწყოების სერიული გამოშვება. თანამედროვე ტექნიკის წარმოების გადიდებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ გაერთიანებებს „ავტოზილსა“ და „ავტოგაზს“, ლენინგრადის ქარხანა „ელექტროსილას“, ურალის მანქანათსამშენებლო ქარხანას „კრასნი პროლეტარს“, იეორისა და სხვა ქარხნებს.

მანქანათმშენებლობის დარგებს სწარმოებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა საოჯახო მაცივრების, მოტოციკლებისა და მოტოროლერების, რადიომიმღებებისა და ელექტრომტვერსასრუტების, საათებისა და სხვა კულტურულ - საყოფაცხოვრებო და საოჯახო საგნების წარმოება.

ხარისხის სახელმწიფო ნიშანი მიენიჭა მანქანათმშენებლობის ორი ათასზე მეტი სახეობის პროდუქციას.

მიმდინარე ხუთწლედში ჩვენი ქვეყნის მანქანათმშენებლები შექმნიან 1.200 ათასი კილოვატი სიმძლავრის ენერგეტიკულ ბლოკს, 5 ათასი კუბური მეტრი მოცულობის ბრძოლითი მოწყობილობას, 350 ტონა ტევადობის კონვერტორებს, როტორულ კომბალაინებს, ასი კუბური მეტრი მოცულობის ციცხვიან ექსკავატორებს, ძლავრ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკას.

კრების მონაწილეებმა მისასალმებელი წერილი გაუგზავნეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს - პრეზიდიუმსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს. (საკადესის კორ.)

მეგობრობა, ძმობა, სიყვარული

გულთბილი შეხვედრა ნაფარეულში

თელავი, 23 სექტემბერი. (საქინფორმის კორ.). საქართველოში სტუმრად მყოფი ლენინურაღის ოლქის ვსევოლჟსკის რაიონის შჩეკლოვის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. დობროდომოვა და უკრაინის სსრ ხმელნიცკის ოლქის შემეტოკის რაიონის ჩოტრობოკის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე სოციალისტური შრომის გმირი ვ. ფედორჩუკი, რომლებიც თელავის რაიონის ნაფარეულის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის ზ. ხოლუაშვილის მოწვევით ჩამოვიდნენ, თელავის რაიონს ესტუმრნენ. მათ თან ახლავს ჟურნალ „სოვეტი დეპუტატოვ ტრუდაიშჩიხსიას“ საბჭოების ორგანიზაციულ-მასობრივი მუშაობის რედაქტორი ე. ბუტკო.

სტუმრები გულდასმით გაეცნენ სასოფლო საბჭოს ტერტორიაზე არსებული ნაფარეულის მეევნახეობის საბჭოთა მეურნეობისა და ლაფანყურის კოლმეურნეობის, ღვინისა და ეთერზეთოვანი ქარხნების მუშაობას, დაათვალიერეს გმირთა ხსოვნის აღსანიშნავი ტყე-პარკი, ხოლო ობელისკი ყვავილების თაიგულებით შეამკეს. მათ დაათვალიერეს აგრეთვე სასოფლო საბჭოს ახალმშენებლობანი, ესაუბრნენ მშრომელებს.

22 სექტემბერს, დღის 12 საათზე ნაფარეულის ადმინისტრაციულ სასლში მოეწყო სტუმრებთან გულითადი, გულთბილი შეხვედრა, რომელსაც დაესწრნენ საქართველოს კომპარტიის თელავის რაიკომის პირველი და მეორე მდივნები ა. ბატიაშვილი, ნ. იანვარაშვილი, თელავის მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე მ. მეზრიშვილი, აგრეთვე მეზობელი სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეები, დეპუტატები და აქტივისტები, რაიონის პარტიული და საბჭოთა მუშაკები.

სტუმრებს მიესალმა და სასოფლო საბჭოს, მუშაობის გამოცდილება გაუზიარა მისი აღმასკომის თავმჯდომარემ ზ. ხოლუაშვილმა. თავიანთ გამოცდილებაზე ილაპარაკეს სასოფლო საბჭოს აღმასკომის სოციალისტური კანონმდებლობის განმტკიცებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მუდმივი კომისიის თავმჯდომარემ მ. ხიდეშელმა, სოფლის მეურნეობის მუდმივი კომისიის თავმჯდომარემ გ. ხომიზურამ, ვაჭრობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების მუდმივი კომისიის თავმჯდომარემ ლ. ფოთოლაშვილმა, წინანდლის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ვ. ზარნაძემ. თელავის მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილემ მ. დავითაშვილმა ილაპარაკა, თუ როგორ ხელმძღვანელობს რაისაბჭოს აღმასკომი სასოფლო საბჭოების მუშაობას.

ლენინგრადის ოლქის ვსევოლჟსკის რაიონის შჩეკლოვოს სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ლ. დობროდომოვამ და ხერსონის ოლქის შეპეტოვკის რაიონის ჩოტრობოკის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ვ. ფედორჩუკმა ილაპარაკეს იმ მუშაობაზე, რასაც აღნიშნული საბჭოები ეწევიან სოფლების კეთილმოწყობისა და მშრომელთა კეთილდღეობის ამაღლებისათვის.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საბჭოების მუშაობის საკითხთა განყოფილების გამგემ მ. ბაღათურიამ ხაზგასმით აღნიშნა, თუ რაოდენ დიდი სარგებლობა მოაქვს ქვეყნის მოწინავე სასოფლო საბჭოებს შორის გამოცდილების ურთიერთგაზიარებას სკკპ XXIV ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის.

სტუმრებმა და მასპინძლებმა ერთმანეთს გადასცეს სამახსოვრო საჩუქრები. ნაფარეულის კულტურის სახლში გაიმართა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს თვითმოქმედმა კოლექტივებმა, ნაფარეულის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა.

სტუმრებმა დაათვალიერეს რაიონის ღირსშესანიშნაობანი, გაეცნენ სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა მუშაობას.

შეხვედრა ნაფარეულში, რომელიც გაიმართა სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის იუბილეისათვის მზადების დღეებში, ხალხთა დიადი ლენინური მეგობრობის ნათელ დემონსტრაციად იქცა.

ვალდებულება განაღდებულია

კიროვაბადის ბამბის საწმენდი ქარხნის კოლექტივმა შესრულა სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის აღსანიშნავად ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულება. დავალების გადამეტებით უკრაინისა და რუსეთის ფედერაციის საფეიერო ფაბრიკებში გაიზავნა იმდენი ბოჭკო, რომლითაც შეიძლება დაამზადონ თითქმის 10 მილიონი მეტრი ქსოვილი.

ამ წარმატებაში წილი მიუძღვით მოძმე უზბეკეთის მანქანათმშენებლებს, რომლებმაც საწარმოს კოლექტივს დახმარება გაუწიეს მოწყობილობის განახლებაში.

აზერბაიჯანის სსრ რესპუბლიკის 12 ბამბის საწმენდი ქარხანა აღჭურვილია ტაკვინტის, ანდიჟანისა და ჩიმკენტის საწარმოებში დამზადებული მოწყობილობით. (საქდესი).

მაღალი ჯილდო

საავიაციო მეცნიერების და საბჭოთა თვითმფრინავმშენებლობის განვითარებაში უაღრესად დიდი დამსახურებისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა 1972 წლის 22 სექტემბრის ბრძანებულებით სოციალისტური შრომის გმირი, თვითმფრინავების გენერალური კონსტრუქტორი აკადემიკოსი ანდრია ნიკოლოზის-ძე ტუპოლევი დაჯილდოვა მესამე ოქროს medlით „ნამგალი და ურო“. (საკდესი).

თბილისელები შაბათობაზე

საახალწლო ზრუნვა დედაქალაქის კეთილმოწყობისათვის

უამინდობის მიუხედავად, ათასობით თბილისელი გამოვიდა გუშინ კეთილმოწყობისა და სანიტარული დასუფთავების სამუშაოებში მონაწილეობის მისაღებად, ქუჩების, მოედნების, ბაღ-სკვერების, საწარმოდ-საწესებლების, ორგანიზაციების, საცხოვრებელი სახლების, ეზოებისა და მიმდებარე ტერიტორიის წესრიგზე მოსაყვანად. მშრომელები წვიმას არ შეუშინდნენ და ხალისით შრომობდნენ ყველა უბანზე, გაიტანეს ასობით მანქანა ნაგავი, სამშენებლო ნარჩენები, დასუფთავეს ათასობით კვადრატული მეტრი ფართობი, შენობათა სადარბაზოები, სარდაფები, სხვენები, სავაჭრო, საყოფაცხოვრებო მომსახურების, საზოგადოებრივი კვების ობიექტების ვიტრინები, სასაწყობო მეურნეობა და სხვა.

ლენინის რაიონმა 25 ათასზე მეტი კაცი გამოიყვანა შაბათობაზე. ესენი იყვნენ ი. სტალინის სახელობის ელექტროვაგონშემკეთებელი, ელმავალსაშენებელი, კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი, ფოლადთუჯასასმელი ქარხნების, გაერთიანება „ელექტროაპარატის“, ტრიკოტაჟის კომბინატის, ჩაის საწონი ფაბრიკის და სხვა კოლექტივების წარმომადგენლები. სულ შაბათობაში რაიონის 242 საწარმო-დაწესებულება და ორგანიზაცია მონაწილეობდა.

ნამდვილი შრომითი ენთუზიაზმი სუფევდა პირველი მაისის, ოქტომბრის, ორჯონიკიძის, 26 კომისრის, კალინინისა და კიროვის რაიონებში. დილიდანვე ყველამ თავის სამოქმედო უბანს მიაშურა და ბევრი სასარგებლო საქმეც გააკეთა.

შაბათობის პირველმა დღემ მიუხედავად ცუდი ამინდისა ორგანიზებულად ჩაიარა ჩვენს დედაქალაქში. თბილისელებმა თავდადებით იშრომეს შობლიური ქალაქის საკეთილდღეოდ. ისინი დღესაც გამოვლენ კეთილმოწყობისა და სანიტარული დასუფთავების სამუშაოებში მონაწილეობის მისაღებად.

საპატიო სიგელები

წარმოების რეზერვების გამოყენებისა და მომჰირნეობის რეჟიმის დათვალიერების შედეგები

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ განიხილეს რესპუბლიკური დაქვემდებარების სამინისტროების საწარმოებსა და ორგანიზაციებში წარმოების რეზერვების გამოყენებისა და მომჰირნეობის რეჟიმის სრულიად საკავშირო საზოგადოებრივი დათვალიერების 1972 წლის პირველი ნახევრის შედეგები. აღინიშნა, რომ მუშები, მოსამსახურეები და ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები, ემზადებიან რა სსრ კავშირის შექმნის ნახევარი საუკუნის იუბილესათვის, აქტიურად მონაწილეობენ დათვალიერებები და მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევენ. ნახევარ წელიწადში საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის, საავტომობილო გზების, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების, კომუნალური მეურნეობის სამინისტროთა საწარმოებსა და ორგანიზაციებში დათვალიერების მონაწილეთა რიცხვმა შეადგინა 72 ათასზე მეტი კაცი, ანუ მომუშავეთა საერთო რიცხვის 58 პროცენტი.

დათვალიერების მონაწილეებმა შეიტანეს 11.500 წინადადება, რომელთა დანერგვამ 1972 წლის პირველ ნახევარში 536 ათასი მანეთი დაგვიზოგა.

წარმოების რეზერვების გამოყენებისა და მომჰირნეობის რეჟიმის ღონისძიებათა განხორციელებამ მნიშვნელოვანწილად შეუწყო ხელი ნახევარი წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმის მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებას.

მაგრამ რესპუბლიკის ზოგიერთი საწარმოს პროფკავშირულმა და სამეურნეო ხელმძღვანელებმა გასული წლის პირველ ნახევართან შედარებით შეასუსტეს მუშაობა და დათვალიერების კომისიები არ წარმოუდგენიათ მასალები დათვალიერების შედეგების შესახებ.

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ აღნიშნეს დადებითი მუშაობა, რომელიც დათვალიერების დროს გასწიეს საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის, საავტომობილო გზების, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და კომუნალური მეურნეობის სამინისტროთა საწარმოებისა და ორგანიზაციების სამეურნეო, პროფკავშირულმა და კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა.

წარმოების რეზერვების გამოყენებისა და მომჰირნეობის რეჟიმის სრულიად საკავშირო საზოგადოებრივ დათვალიერებაში მოპოვებული 1972 წლის პირველი ნახევრის შედეგებით საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოსა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სპატიო სიგელებით დაჯილდოებული აღიარან შემდეგი სამრეწველო საწარმოებისა და ორგანიზაციების კოლექტივები:

საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს ხაზით — თბილისის № 2 ავტოსარემონტო ქარხანა, თბილისის № 2 სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საწარმოსა და საგარეჯოს ავტოსატრანსპორტო საწარმოს კოლექტივები.

საქართველოს სსრ საავტომობილო გზების სამინისტროს ხაზით — № 3 საგზაო-სარემონტო სამშენებლო სამმართველოს კოლექტივი.

საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს ხაზით — ფოთის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამმართველოს კოლექტივი.

საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს ხაზით — გორის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის წყალსადენის მეურნეობის კოლექტივი.

(საქინფორმი).

ფილმი პურისათვის გრძოლის შესახებ

ყაზახეთისა და ციმბირის უკიდეგანო მინდვრები. აქ 30 მილიონ ჰექტარზე — ქვეყნის მთელი სამარცვლე ნაკვეთის მეოთხედზე გაჩაღებულია ალოობა. ამ რაიონების სოფლის მშრომელთა სახელოვან საქმეებს ეძღვნება სრულმეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმი „აღმოსავლეთის პური“, რომელიც ცენტრალურმა ტელევიზიამ შექმნა.

ახალი ფილმი, რომელიც 20 და 21 სექტემბერს უჩვენეს ციფერ ეკრანზე, ასახავს ბრძოლას პურისათვის, რომლისადმი მიპყრობილია ჩვენი პარტიის, მთელი საბჭოთა ხალხის ყურადღება.

ეკრანზე არიან მკის გმირები: კომბაინერები, ტრაქტორისტები, მძღოლები, პარტიული და საბჭოთა მუშაკები. მთელ თავიანთ ძალღონეს, გამოცდილებას, ცოდნას ისინი ახმარენ იმას, რომ რთული ამინდის პირობებში სწრაფად და უდანაკარგოდ აიღონ მოსავალი. მხვნელ-მთესველთა შრომითს ენთუზიაზმზე ეკრანიდან გვესაუბრებიან სოციალისტური შრომის გმირები კომბაინერი ანასულტან დემეევი, ანდრია კიროვეი და ჩკის სხვა მოწინავენი.

მღელვარებით უყურებთ კინოკადრებს, რომლებზეც აღბეჭდილია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოგზაურობა ყაზახეთის, ციმბირის პურის რაიონებში, მისი შეხვედრები მხვნელ-მთესველებთან, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების, რაიონების, მხარეებისა და ოლქების ხელმძღვანელებთან. ახალი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შემქმნელებთან. მაყურებლები თითქოს თვითონ ხდებიან ნოვოსიბირსკის ოლქის პარტიული და სამეურნეო აქტივის იმ კრების მონაწილენი, რომელშიც გამოვიდა ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი. შეიხრა მოსავლის აღება. სახელმწიფოსათვის მარცვლეულისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების მიყიდვის წარმატებით ჩატარების ამოცანებს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა თქვა:

— ყველაფერი, რასაც ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკურო აკეთებს წელს, საბოლოო ანგარიშით, მიზნად ისახავს იმას, რომ ცხოვრების რიტმი, ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის მომარაგების დონე ქარსანდელთან შედარებით უარესი კი არა, უკეთესი იყოს.

პარტიის ზრუნვა საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის აღაფრთოვანებს მეწამომეგზურს. ყველა საბჭოთა ადამიანს თავდადებული შრომისათვის.

ფილმზე „აღმოსავლეთის პური“ მუშაობდნენ ვ. ეგოროვი, მ. ლიტვინინი, კ. პოდლაზოვი, გ. შეველიოვი. (საკდესის კორ.).

ა ჯ ა რ ა

ესალმება ამურს

ამურის ნიკოლაევსკი, 22 სექტემბერი. (საკდესის კორ.). დღეს აქ ზორეული მზიური აეროდან ჩამოსულმა სტუმრებმა შეასრულეს ძველებური ვალი „ამურის ტალღები“. ამურის ყველაზე ჩრდილოეთ ქალაქში დაიწყო აეროის მ კუზიანიძის სახელობის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლის გასტროლები. ქალაქის მცხოვრებლები — მეგადურები და გემმშენებლები გულთბილად შეხვდნენ აეროის ასსრ დამსახურებულ არტისტს ლეილა ვერულაშვილსა და ანსამბლის სხვა სოლისტებს, რომლებიც ასრულებდნენ ხალხურ სიმღერებსა და ცეკვებს.

ნიკოლაევსკში გამართული კონცერტებით მთავრდება ანსამბლის გასტროლები ამურისპირეთში.

სსრ კავშირის შექმნის ნახევარი საუკუნის იუბილეს წელს ხაბაროვსკის სამხატვრო ფილარმონიამ ამურისპირეთის „მცხოვრებლებს უკვე გააცნო ქვეყნის ბევრი რესპუბლიკის ხელოვნება. აქ კონცერტები გამართეს უკრაინის, ბელორუსიის, ესტონეთის, აზერბაიჯანის კოლექტივებმა.

გზა ტექნიკური პროგრესისაკენ

ვ. ვადაჭკორია,
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე.

ნელს მანქანათმშენებლის დღე აღინიშნება ვითარებაში, როცა მთელი საბჭოთა ხალხი გაცხოველებით ემზადება თავისი ეროვნული შეიმის — საბჭოთა კავშირის შექმნის 50 წლისთავის შესახვედრად. საქართველოს მანქანათმშენებლობა და ელექტროტექნიკური მრეწველობა საბჭოთა ხელისუფლების პირმშოა. მრეწველობის ამ დარგმა განვლო განვითარების შესანიშნავი გზა კერძო ნახევრადკუსტარული საწარმოებიდან სახალხო მეურნეობის წამყვან დარგამდე. სწორედ ამიტომ მანქანათმშენებლობა საბჭოთა საქართველოს მშრომელების სიამაყეს წარმოადგენს, ის რესპუბლიკის სოციალისტური ინდუსტრიის ყველაზე უფრო დიდი მონაპოვარია.

უკანასკნელ წლებში სამამულო მანქანათმშენებლობამ განსაკუთრებით დიდი ნაბიჯი გადადგა წინ. ამჟამად ჩვენი ქარხნები სახალხო მეურნეობის საჭიროებისათვის ამზადებენ ახობით და ათასობით დასახელების სრულიად ახალ მანქანებსა და მოწყობილობას, რომლებიც შრომას უმსუბუქებენ ადამიანებს.

მანქანათმშენებელი საწარმოები ამზადებენ 100-მდე სხვადასხვა მოდელის მაღალი წარმადობის ზუსტ ლითონსაჭრელ ჩარხებს, სატვირთო ავტომობილებს, ნახევრადავტომატურ და ავტომატურ მანქანებს კვების მრეწველობისათვის, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებს, თუჯისა და ფოლადის სმელფებს. ამ მრავალრიცხოვან პროდუქციაზე დიდი მოთხოვნილებაა როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე მის ფარგლებს გარეთაც. ბოლო წლებში საქართველოს ბევრმა მანქანათსამშენებლო საწარმომ რეკონსტრუქცია ანარიადა, აღიჭურვა ახალი ტექნიკითა და სრულყოფილი ტექნოლოგიით, რაც მეტ შესაძლებლობას იძლევა შრომის ნაყოფიერების გადიდებისა და გამოშვებული პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის. თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსამშენებლო, საინსტრუმენტო, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნების კოლექტივები წარმოებაში შრომის მოწინავე მეთოდების, ახალი ტექნიკის ათვისებისა და დანერგვის პიონერები არიან.

არსებული მოწყობილობის ახლით შეცვლა და მოდერნიზაცია, წარმოების ტექნოლოგიის კეთილმოწყობა, საწარმოო სიმძლავრეების მაქსიმალურად გამოყენება, ეფექტიანობის ამაღლება რესპუბლიკის მანქანათმშენებელთა პირველი რიგის ამოცანებია. ახლა ელექტრული ჩარხებიდან XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებებს, მანქანათსამშენებელო ქარხნებმა კარგი მაჩვენებლები დაამაგრეს გასული წელი — რეალიზაციის გეგმა შეასრულეს 102,2 პროცენტით, გამოუშვეს 12,3 მილიონი მანეთის ზეგეგმითი პროდუქცია, გეგმის გადამეტებით გამოშვებულ იქნა ელექტრომანქანები, ელექტროტრანსფორმატორები, სამაგისტრალო ელმავლები, მცირე ძალის ელექტროძრავები, ლითონსაჭრელი ჩარხები, ტექნოლოგიური მოწყობილობა, სხმულები წარმოებისათვის, ხელსაწყოები ლითონდამამუშავებელი მრეწველობისათვის, სატვირთო ავტომობილები, სასოფლო-სამეურნეო მანქანები, კოშკური ამწეები. ქარხანა „საქსოფლმანქანამ“ ათვისა და გამოუშვა სწრაფად დასაშლელი ალუმინის მილებიდან დამზადებული საირიგაციო მოწყობილობის კომპლექტების პირველი სერია. ქარხანამ დამზადა აგრეთვე ახალი კონსტრუქციის ჩაის საკრეფი მანქანები. სამთო სასოფლო მანქანათმშენებლობის საკავშირო სამეცნიერო-საკვლევმა ინსტიტუტმა დაამთავრა ახალი სამთო ტრაქტორის „ტ-50-ის“ საკონსტრუქტორო დამუშავება, რომლის საცდელი პარტიაც მაღე გამოვა ფართო სამეურნეო გამოცდისათვის. თბილისის კიროვის სახელობის ჩარხსამშენებელო ქარხანამ ათვისა სპეციალური მოდელამამუშავებელი ჩარხების რამდენიმე ახალი მოდელის წარმოება. ამ ქარხანაში ჩარხების 62 დასახელების დეტალები გადადაყვანილია დახურულ მოცულობითს ტვიფვრაზე.

ლენინის სახელობის ელმავალსამშენებელო ქარხანაში ათვისეს ახალი მარკის ელექტრომატბეტლსაწყობის გამოშვება. მას დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოების მექანიზაციისათვის იყენებენ. სამეცნიერო-საწარმოო კავშირებსა ენერგეტიკის საღარავი და სახარატო ჩარხების პროგრამული მართვის მოწყობილობანი, აგრეთვე კლავიშებიანი გამომთვლელი მანქანების ახალი მოდელი და სხვ. მანქანათმშენებლობის უმრავლესმა საწარმოებმა კარგად ამუშავეს მიმდინარე წელსაც, გეგმის ზევით გამოშვებულია გაჯერული, ლითონსაჭრელი ჩარხები, ავტომატიზაციის საშუალებათა ხელსაწყოები, სატვირთო ავტომანქანები, ელექტროურიკები, სამაგისტრალო ელმავლები და სხვა პროდუქცია.

კიროვის სახელობის ჩარხსამშენებლო ქარხანა მაღე ძველი მოდელის უნივერსალურ სახარატო ხრახნსაჭრელ ჩარხს შეცვლის ახალი უფრო სრულყოფილი სახარატო ხრახნსაჭრელი ჩარხით, საწარმოში გამოსაშვები პროდუქციის განახლებასთან ერთად განუხრელად იზრდება პროდუქციის მოცულობაც. ამჟამად საწარმო წლიურად უშვებს 23 მილიონი მანეთის პროდუქციას (1965 წელს გამოშვებულ იქნა მხოლოდ 14 მილიონი მანეთის პროდუქცია), ხოლო ხუთწლედის ბოლოს ეს მაჩვენებელი 32 მილიონ მანეთს მიაღწევს.

წარმატებით ანადგურებს სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის აღსანიშნავად ნაკისრ ვალდებულებებს თბილისის სტალინის სახელობის ელექტროგაზომვამეკვლეველი ქარხნის კოლექტივი. მაგალითად, ქარხანამ რვა თვეში გამოუშვა გეგმით გათვალისწინებულზე მეტი პროდუქცია და გოგორწყვილების რემონტიდან გამოშვება თითქმის 17 პროცენტით გაადიდა, ეს ძირითადად მიღწეულია შრომის ნაყოფიერების გადიდების ხარჯზე. საიუბილეო წელს ვეტერანი ქარხანა აღიჭურვება ახალი ტექნიკით, ლითონსაჭრელი ჩარხებით, ამწეებით. სამგზავრო ვაგონების საამქროში ამ ცოტა ხნის წინათ საექსპლოატაციოდ გადასცეს მძლავრი ამწეები, რამაც 16 პროცენტით აამაღლა შრომის მექანიზაციის დონე და მნიშვნელოვნად გაადიდა რემონტიდან ვაგონების გამოშვება.

კარგად მუშაობენ თბილისის კალინინის სახელობის სამსხმელო მოწყობილობის, ქუთაისის საავტომობილო, მცირეგაბარიტიანი ტრაქტორების, ელექტრომექანიკური, რუსთავის ამწესამშენებელო, თბილისისა და სოხუმის ხელსაწყოთსამშენებელო, ფოთის ბიდრომექანიზმების ქარხნების, სამრეწველო-საწარმოო გაერთიანება „ელვის“ და ბევრი სხვა საწარმოს კოლექტივები.

ახალი ტექნიკის შექმნის, წარმოების ტექნოლოგიის სრულყოფის, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვის დიდწინმზნეულოვან საქმეში წარმოების მუშაკებთან ერთად აქტიურად მონაწილეობენ და ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან საკავშირო თუ რესპუბლიკური სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტები, სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროები. ბევრ საინტერესო საკითხს ამუშავებენ თბილისის მეცირე სიმძლავრის ელექტრომანქანების ტექნოლოგიის საკავშირო საპროექტო საკონსტრუქტორო სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტში, რომელიც ამ ათეიოდე წლის წინათ შეიქმნა. ეს ინსტიტუტი ამუშავებს და წარმოებაში ნერგავს მცირე ელექტრძრავების წარმოების ტექნოლოგიას და სპეციალურ ტექნოლოგიურ მოწყობილობას. მიკროძრავების ფართო გამოყენება აქვს მრეწველობის სხვადასხვა დარგში, მეიაციაში, სოფლის მეურნეობაში. სარეცხი მანქანები, მაცივრები, მაგნიტოფონები, საბავშვო სათამაშოები და სხვა მოწყობილობა წარმოუდგენელია, თუ არ იქნა მცირე სიმძლავრის ძრავები. დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ამ პროდუქციის გამოშვების ზრდას, ამიტომ ინსტიტუტის მუშაობის ძირითადი მიმართულებაა მცირე სიმძლავრის ელექტრომანქანების მასობრივი წარმოების ტექნოლოგიური პროცესებისა და ავტომატიზაცია-მექანიზაციის საშუალებების დამუშავება, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციისა და წარმოების სისტემის გაუმჯობესება და მათი წარმოებაში დანერგვა.

ინსტიტუტს მჭიდრო კავშირი აქვს დამყარებული ბევრ ელექტროტექნიკურ საწარმოსთან. თბილისში იგი უშუალოდ ეხმარება ქარხანა „მიკროძრავას“, მისთვის ამუშავებს და წარმოებაში ნერგავს ტექნიკურ სიახლეებსა და ტექნოლოგიურ მოწყობილობას. ამ ციტა ხნის წინათ „მიკროძრავამ“ და ზოგიერთ მის მონაოგსავე საწარმოში დაინერგა სამუშაო ადგილების მეცნიერული ორგანიზაციის ტიპური პროექტები, რასაც ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს შრომის ნაყოფიერების ზრდისათვის, ხელს უწყობს ხარისხის გაუმჯობესებას; წარმოების კულტურის ამაღლებას. საწარმოში მოგვიის გასაადიდებლად, ახალ სახეობათა პროდუქციის ასათვისებლად დიდ როლს შეასრულებს წარმოების მართვის ავტომატიზებული სისტემა. წელს „მიკროძრავაში“ დაინერგა ლითონპროდუქციის აღრიცხვის უნიფიცირებული სისტემა, რომელიც მთელი ქარხნის ავტომატიზებული სისტემის ნაწილია. ინსტიტუტის კოლექტივმა მრავალი სიახლე მომმე რესპუბლიკების არაერთ საწარმოშიც განახორციელა.

საქართველოს მანქანათსამშენებლო მრეწველობაში ამჟამად 60 ათასზე მეტი მუშა, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკი და მოსამსახურე შრომობს. ჩვენი მანქანათმშენებლობის სიამაყეს წარმოადგენენ წარმოების მოწინავენი და ნოვატორები, რომლებიც დაკერძელური შრომის მაგალითის იძლევიან. ვინ არ იცნობს სახელოვან ელმავალმშენებლებს ვ. პაპინაშვილსა და გ. ჩადუნელს, ჩარხმშენებლებს ზ. სარალიძესა და შ. ფირცხალავას, ელექტროგაზომვამეკვლეველებს ზეინალ ბ. გაჩეჩილაძეს და მჭედელ კ. ილურიძეს და ბევრ სხვას, რომლებიც ჩვენი მუშათა კლასის ოქროს ფონდს წარმოადგენენ.

საქართველოს მანქანათმშენებლობის განვითარებაში დიდი წვლილი შეაქვთ გამმეორებელებსა და რაციონალიზატორებს, რომელთა რიგებში ათასობით კაცი ითვლება. მარტო შარშან და წელს ჭქვს თვეში მათ წარმოებაში დანერგეს 1.410 წინადადება, რომელთა შედეგად მიღებული 2 მილიონ 200 ათასი მანეთი ეკონომია.

როცა წარმატებებზე ვლაპარაკობთ, არ შეიძლება მოკლედ მაინც არ აღვნიშნოთ ნაკლოვანებები, რომლებიც ჩვენს მანქანათსამშენებელო ქარხნებს „თბილისელსაწყოში“. ანალოგიური სურათია მართველგაზომთვლელი მანქანების ქარხანაში, „სოხუმელსაწყოში“, ქარხანა „საქსოფლმანქანაში“, სახეხი ჩარხების ქარხანაში და სხვ.

ბევრ საწარმოში ძალიან ლაბალია მოწყობილობის ცვლადობის ეფიციენტი. მანქანათმშენებლობის საწარმოებში ორ ცვლად მუშაობის დადგენილი რეჟიმის მიუხედავად, ის მხოლოდ 1,02-ს შეადგენს, 26 კომისრის ქარხანაში — 0,79-ს, „თბილელსაწყოში“ — 0,84-ს, ხოლო ქუთაისის ავტოქარხანაში, სადაც საწარმოო ლითონდასამუშავებელი მოწყობილობის 2.700 ერთეულია, ცვლადობის კოეფიციენტი 1,12-ს შეადგენს.

როგორც ჩანს, ამ ქარხნებში ჯერ კიდევ მთლიანად არ იყენებენ შრომის ნაყოფიერების გადიდების ისეთ საშუალებებს, როგორიც არის დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოთა მექანიზაცია და მიდასაქარხნო ტრანსპორტის რაციონალურად გამოყენება, დეტალებისა და ნამზადის ზუსტი მოცულობითი ტვიფვრის დანერგვა, ლითონის ფხვნილის შეცხობით დამზადებული დეტალების გამოყენება, უნივერსალური ასაწყობი სამარჯვების დანერგვა და სხვ. მიუხედავად მუშახელის სიმცირისა, მთელ რიგ საწარმოებში ჯერიოვან ყურადღებას არ აქცევენ ავტომატიზაციისა და საწარმოო პროცესების მექანიზაციის დანერგვის საქმეს. მანქანათმშენებლობის საწარმოებში ხელით შრომის ხვედრითი წონა ჯერ კიდევ მაღალია და თითქმის 40 პროცენტს აღწევს. ასეთ ქარხნებში ხელით შრომის მნიშვნელოვან ნაწილს ისეთი საწარმოო პროცესები შეადგენს, როგორიც არიან დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოები, წარმოების ნარჩენების შეგროვება და ტრანსპორტირება, საზეიმელო-საამწყობო სამუშაოები. მაგრამ, როგორც ითქვა, მათი მექანიზაციისათვის ცოტა რამ კეთდება. ბევრ ქარხანაში დაბალია შრომის ნაყოფიერება, გამოუყენებელია არსებული რეზერვები და ძალიან ნელა მიმდინარეობს წარმოების განვითარება. ყველაფერმა ამან გამოიწვია ის, რომ მთელი რიგი საწარმოები ვერ იცავენ ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებული პროდუქციის მატების საშუალო წლიურ ტემპს. მაგალითად, მანქანათმშენებლო მრეწველობაში ნარმან პროდუქციის ზრდის ტემპმა ნაცვლად 41,5 პროცენტისა შეადგინა 107,1 პროცენტი. ნელი ტემპით დაგალება ვერ შეასრულეს ითთის ელექტროანალიზატორის, ელექტრომანქანური „გასამთავრებელი“ ქარხანა, ქარხანა „ელექტროშუფლებამ“ და სხვებმა, ხოლო ზოგიერთმა საწარმომ წინა წელს მიღწეული დონის შემცირებაც კი დაუშვა.

ჩამორჩენა ახალი საწარმოების მშენებლობისა და მოქმედი ქარხნების რეკონსტრუქციის საქმეც. სწორია შემოსავლები, როცა უხეშად ირღვევა სიმძლავრეთა საექსპლოატაციოდ გადაცემის დადგენილი ვადები. ძალიან გაჭიანურდა 1964 წელს დაწყებული „პლასტმასის“ ქარხნის რეკონსტრუქცია. 1963 წლიდან მიმდინარეობს ავტომატური მრეწველობის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის ბორის ქარხანაში სარეკონსტრუქციო სამუშაოები.

მიმდინარე ხუთწლედში დიდი ამოცანები დგას საქართველოს მანქანათმშენებლობის წინაშე, პროდუქციის გამოშვებასთან ერთად მათ მნიშვნელოვნად უნდა გაიუმჯობესონ მისი ხარისხი. აუნდა ახალი და რეკონსტრუირებული იქნება ბევრი მანქანათსამშენებელო საწარმო. მწყობრში ჩადგება ბათუმის ახალი ელექტროტექნიკური ქარხანა, რომლის პირველი რიგის ამუშავებით სიმძლავრე ბევრად გაიზრდება. რეკონსტრუქციის შემდეგ 5-ჯერ გადიდდება პროდუქციის წარმოება შორაპნის ელექტროელემენტების ქარხანაში, დამთავრდება მმართველ-გამომთვლელი მანქანების ქარხნის კომპლექსის მშენებლობა, მიმდინარე წელს საექსპლოატაციოდ გადაეცემა საიუველირო ფაბრიკის პირველი რიგი, დამთავრდება თბილისის კიროვის ჩარხსამშენებელო ქარხნის რეკონსტრუქცია.

ეს ამოცანები რომ შეასრულონ, მანქანათმშენებლებმა მეტად დაძაბულად და მუყაითად უნდა იმრომონ. საიუბილეო წელიწადი დასასრულს უახლოვდება, და მუშაობის შედეგების შეჯამებისას მათი შრომითი წვლილი, როგორც ყოველთვის, საპატიო უნდა იყოს.

ლაბა მესტიის მაღალმთიან კოლმეურნეობაში მეცხოველეობა საზოგადოებრივი მეურნეობის წამყვანი დარგია. ფერმაში 440 სული მსხვილფეხა საქონელია. აქ ყოველი მეწველი ძროხიდან წლიური გეგმით გათვალისწინებულზე 50 კილოგრამით მეტ რძეს იღებენ.

კოლმეურნეობის მოწინავე მეცხოველეთა შორის ანთისა ფალიანსაც ასახელებენ. გასულ წელს საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ გოგონა სწრაფად დაეუფლა მწველავის პროფესიას. მოწინავე მწველავი კოლმეურნეობის კომკავშირელებმა თავიანთ წინამძღოლად აირჩიეს.

სურათზე: ლაბა მესტიის კოლმეურნეობის კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანი, მწველავი ანთისა ფალიანი.

ა. მაჭავარიანის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები — პრაქტიკაში

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი დღეანდელობის უცილობელი მოთხოვნაა, ერთ-ერთი აქტუალური ამოცანა, წინსვლის საწინდარია. სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებანი, მიმდინარე ხუთწლიდის ამოცანები სახავენ სამრეწველო წარმოების დონის შემდგომი ამაღლების, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის ტექნიკური აღჭურვის, სისტემატური გაუმჯობესებისა და სრულყოფის ახალ მოთხოვნებსა და პრობლემებს. ჩვენი მრეწველობის განვითარების ძირითადი მიმართულება გახდა საზოგადოებრივი წარმოების ყოველნაირი ინტენსიფიკაცია.

დღეს საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის გადიდების გადამწყვეტი პირობა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებაა.

მიმდინარე ხუთწლედში საერთო პროდუქციის მოცულობა რესპუბლიკის მრეწველობაში 1 მილიარდ 780 მილიონი მანეთით უნდა გაიზარდოს. ეს ამოცანა შეიძლება გადაიჭრას ძირითად მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის ტემპების დაჩქარებით, რაც საშუალებას მოგვცემს საერთო პროდუქციის მატების დიდი წილი მივიღოთ შრომის ნაყოფიერების გადიდების ჯაზით.

ღრმად ესმით რა პრობლემის სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა, რესპუბლიკის მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის მუშაკები თავიანთ ყოველდღიურ მუშაობაში სერიოზულ ყურადღებას უთმობენ წარმოების ხელახალ ტექნიკურ აღჭურვას. უკანასკნელ წლებში რესპუბლიკის მრეწველობაში მნიშვნელოვნად გაიზარდა მექანიზაციისა და ავტომატიზაციის საშუალებანი. მარტო შარშან 40 საწარმოში დაინერგა პროგრესული ტექნოლოგიური პროცესები, დამთავრდა 190 საამქროსა და უბნის ავტომატიზაცია და მექანიზაცია. კომპლექსურად მექანიზებულია 6 საწარმო, ამამეცდა 45 ბექანიზებული და ავტომატიზებული ნაკადური ხაზი, დაიდგა მაღალი წარმადობის 500 ჩარხი, მანქანა, აგრეგატი, ავტომატი, ნახევრადავტომატი და ავტომატური აპარატები. ბევრი რამ გაკეთდა გამოსათვლელი ტექნიკის დარგშიც.

ამასთან მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების გამოყენების საქმეში რესპუბლიკის მრეწველობას მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებებიც აქვს.

ყოველივე ეს აღინიშნა რესპუბლიკურ საველეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე „მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების გამოყენების დაჩქარების გზები საქართველოს მრეწველობაში“, რომელიც 22 სექტემბერს გაიმართა თბილისში.

კონფერენციაზე მოისმინეს მოხსენებანი: საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის **გ. დოლიძისა** — „მეცნიერული კადრების შედეგების მრეწველობაში დანერგვა ტექნიკური პროგრესის საფუძველია“. ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის დირექტორის **ვ. ხარებავასი** — „მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის პრასპექტივები „კაზის“ ავტომობილების ოჯახის შესაქმნელად“. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტის **ხ. დურმიშიძისა** — „საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მონაწილეობა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს სსრ კავშირის მრეწველობის მინისტრის **ა. ხუროძისა** — „ახალი მიმართულებანი კვების პროდუქტების წარმოების ტექნოლოგიაში“, საქართველოს ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პროორექტორის, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის **თ. ლოლაძისა** — „საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეცნიერება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს სსრ კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივნის **ს. სიხარულიძისა** — „ქუთაისის პარტიული ორგანიზაციის მუშაობის გამოცდილება ქალაქის საწარმოებში ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის არსებული ეკონომიკისა და დაგეგმვის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის დირექტორის **ვ. მელქაძისა** — „რესპუბლიკის საწარმოებში შრომის ნაყოფიერების ზრდაზე მატერიალური წახალისების ოდენობის დამოკიდებულების გასაძლიერებლად „შეკეთნოს მეთოდის დანერგვის გამოცდილება“, თბილისის დინამოროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის დირექტორის **ი. ბეგდელიანისა** — „ტექნიკური პროგრესისა და ეფექტიანობის ამაღლების გამოცდილება“, საქართველოს სსრ ხე-ტყისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის მინისტრის **შ. დოლიძისა** — „მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი ხეტყისა, და ხის დამამუშავებელ მრეწველობაში“, თბილისის ლენინის სახელობის ელმავალსამშენებლო ქარხნის კომუნისტური შრომის ბრიგადის ხელმძღვანელის **ა. ბორგაძისა** — „შრომის ნაყოფიერების გადიდების პირადი გეგმები და მათი რეალიზაციის გამოცდილება“ და მთელი რიგი სხვა მოხსენებანი.

კონფერენციის მუშაობის შედეგები შეაჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა **ს. პატარაძემ.**

ტექნიკური პროგრესის საკითხები, ახალი ტექნიკის დანერგვა, აღნიშნეს კონფერენციის მონაწილეებმა, ბევრი პარტიული კომიტეტის ყურადღების ცენტრშია. ესენია პარტიის ქუთაისის, ბათუმის, ჭიათურის საქალაქო კომიტეტები, ზესტაფონის რაიკომი, ქალაქ თბილისის პარტიის კიროვის რაიკომი და ზოგიერთი სხვა.

თავდადებით შრომობენ ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებისათვის თბილისის საავიაციო, ელმავალსამშენებლო, ქუთაისის საავტომობილო, ბათუმის ელექტრომექანიკური ქარხნების, ქუთაისის აბრეშუმის გაერთიანების, თბილისის კონიაკის ქარხნის, თბილისის № 4 პურის ქარხნის და რესპუბლიკის სხვა საწარმოთა კოლექტივები.

დიდმნიშვნელოვან მეცნიერულ-ტექნიკურ პრობლემებზე ახალი ტექნიკისა და ტექნოლოგიის დანერგვაზე მნიშვნელოვანი კვლევები ხორციელდება წელს.

ამასთან კონფერენციაზე აღინიშნა, რომ ზოლ დამდაგვიდან რესპუბლიკის მრეწველობა წარმოების მოცულობისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდის ტემპებით ჩამორჩებოდა.

სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტებში ხშირად ჭიანურდება ცალკეული ნამუშევრები, რომლებიც ეარგაენ თავის აქტუალობას და ამით სარგებლობა არ მოაქვთ სახალხო მეურნეობისათვის. მეორე მხრივ, ზოგიერთი დამთავრებული და სახალხო მეურნეობისათვის უაღრესად საჭირო ნამუშევრები ჯერ კიდევ ნელა ინერგება. ზოგიერთი სამეურნეო ხელმძღვანელი, იჩენს რა უძრაობასა და ზოზინს, ყოველთვის ხალისით როდი ეკიდება ახლის დანერგვას.

კონფერენციაზე გამოითქვა შეშფოთება იმის გამო, რომ ჯერ სრულდება სამეცნიერო-კვლევეი სამუშაოთა და სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვის გეგმა. ეს, კერძოდ, სამინისტროების, უწყებებისა და საწარმოების ხელმძღვანელთა ბრალია, რომლებიც მეტ ყურადღებას უნდა უთმობდნენ ახალი ტექნიკის დანერგვის საკითხებს.

იმისათვის, რომ ბრძოლა ამ მიმართულებით მიზანდასახულად მიმდინარეობდეს, თვითეულ საწარმოს უნდა ჰქონდეს წარმოების რეკონსტრუქციისა და ხელახალი ტექნიკური აღჭურვის დეტალური გეგმები, განსაზღვროს კონკრეტული გზები და მკაცრი კონტროლი დაუწესოს მათი შესრულებისადმი.

კონფერენციის მონაწილეებმა ილაპარაკეს აგრეთვე მეცნიერულ ნაშუშევართა დაგეგმვაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებებზე. ბევრ სამეცნიერო დაწესებულებაში ჯერ კიდევ გვხვდება მრავალმიმართულებიანობა და მრავალთემიანობა, რის შედეგადაც იქსაჭესება ფინანსური და ტექნიკური საშუალებანი და ალარ არის იმის შესაძლებლობა, რომ ყურადღება დაუთმონ უმოკლეს დროში ყველაზე დიდმნიშვნელოვან საკითხთა გადაჭრას. ამით გამოწვეულია ისიც, რომ მთელი რიგი დაწესებულებანი ნამუშევრების მხოლოდ მცირე რაოდენობას აძლევენ რეკომენდაციას დასანერგავად, უფრო მეტიც, რეკომენდებული ნამუშევრები ყოველთვის როდია მზად უშუალო პრაქტიკული გამოყენებისათვის.

ტექნიკური პროგრესის დარგის ყველაზე მტკივნეული საკითხია საწარმოო პროცესების მექანიზაციის დაბალი დონე, აღნიშნეს კონფერენციის მონაწილეებმა. სუსტად ინერგება კომპლექსური მექანიზაცია. მისი დანერგვის შეფერხება აიხსნება იმით, რომ მთელ რიგ საწარმოებს არა აქვთ იმ მანქანების კომპლექსები, რომლებიც განკუთვნილია როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ოპერაციებისათვისაც, ნათ შორის — დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოებისათვის.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ამოცანებთან დაკავშირებულია აგრეთვე რესპუბლიკის მშრომელთა ღონისძიებანი შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, მომჭირნეობისა და ყაირათიანობისათვის, საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი გადიდების ახალი რეზერვების ამოქმედებისათვის ბრძოლაში. კონფერენციის მონაწილეებმა ეჭვქვეშ დააყენეს, რომ მეცნიერები, ტექნიკოსები, მუშები პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით ყოველ ღონეს იხმარენ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებისათვის.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ვ. ვადაჭკორია**, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მუშაკები და კვების მრეწველობის განყოფილების გამგე **ო. აბესაძე**, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მრეწველობისა და ტრანსპორტის განყოფილების გამგე **ე. ღუდუშაური**, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი **ბ. გრიგალაშვილი.** (საქინფორმი).

რესპუბლიკურ სამეცნიერო-პრაქტიკულ კონფერენციაზე

□

აკადემიის მონაწილეობა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის მინისტრის **ა. ხუროძისა** — „ახალი მიმართულებანი კვების პროდუქტების წარმოების ტექნოლოგიაში“, საქართველოს ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პროორექტორის, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის **თ. ლოლაძისა** — „საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეცნიერება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივნის **ს. სიხარულიძისა** — „ქუთაისის პარტიული ორგანიზაციის მუშაობის გამოცდილება ქალაქის საწარმოებში ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში“, საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის არსებული ეკონომიკისა და დაგეგმვის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის დირექტორის **ვ. მელქაძისა** — „რესპუბლიკის საწარმოებში შრომის ნაყოფიერების ზრდაზე მატერიალური წახალისების ოდენობის დამოკიდებულების გასაძლიერებლად „შეკეთნოს მეთოდის დანერგვის გამოცდილება“, თბილისის დინამოროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის დირექტორის **ი. ბეგდელიანისა** — „ტექნიკური პროგრესისა და ეფექტიანობის ამაღლების გამოცდილება“, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის დირექტორის **ვ. ხარებავასი** — „მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის პრასპექტივები „კაზის“ ავტომობილების ოჯახის შესაქმნელად“. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტის **ხ. დურმიშიძისა** — „საქართველოს სსრ მეცნიერებათა

ქომუნისტი
მე-2 გვერდი, კვირა,
1972 წლის 24 სექტემბერი.

„კომუნისტის“ ფოსტიდან

● **ამბროლაური.** რაიონის მშრომელები გაცხოველებით ემზადებიან სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის დიდი ზეიმისათვის. ამ დღეებში აღნიშნულ თარიღს მიეძღვნა სალამო თემაზე: „შრომით ვადიდოთ სამშობლო“. „რომელიც სადმელის სატყეო კომბინატში გაიმართა.

მოხსენება ამ თემაზე გააკეთა კომბინატის დირექტორმა **ბ. ნემსიწვერიძემ,** რომელმაც დამსწრეთ გააცნო კომბინატის მუშაკთა თავდადებული შრომის მაგალითები. დიდი გადაჭარბებით შესრულდა 9 თვის გეგმა და სოციალისტური ვალდებულებანი.

კომბინატის შენობაში გამოკრულია ხუთწლედის დიაგრამები, მოწინავეთა პორტრეტები.

კ. ოუხერელი.

● **აბაშა.** კავშირგაბმულობის რაიონულმა კვანძმა მოძმე სომხეთის კავშირგაბმულობის მუშაკებისაგან მიიღო სომეხ თანამოსაქმეთა წერილი, რომელშიც გადმოქმეული იყო წინასაიუბილეო სოციალისტური შეჯიბრების გაჩაღების სურვილი. აბაშელებმა მხურვალედ დაუჭირეს მხარი ამ თაოსნობას და თავიანთ მხრივ გადიდებული ვალდებულებანი იკისრეს.

კავშირგაბმულობის კლუბში ხშირად ეწყობა საუბრები, მოხსენებები ხალხთა მეგობრობაზე.

ბ. გულუა.

● **ახმეტა.** კარგი საჩუქარი მიიღეს მეგვნახეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშაკებმა. მათ გადაეცათ ახალი კეთილმოწყობილი ორსართულიანი ადმინისტრაციული შენობა. შენობას აქვს 29 სამუშაო ოთახი და 350-ადგილიანი საკინო დარბაზი.

ლ. ესპართია.

● **თელავი.** სოფელ ფშაველიდან ოთხი კილომეტრის დაშორებით ჭიჭაკვის ხეობებში, აღმართულია ისტორიული ძეგლი, რომლის კედლები ირღვეოდა, ავარიულ მდგომარეობაში იყო. კულტურის სამინისტრომ ადგილობრივი აქტივის დახმარებით დიდებული საქმე გააკეთა. ძეგლი მაღალხარისხოვნად არის შეკეთებული.

შ. ჯაფარიძე.

ქომუნისტი
მე-2 გვერდი, კვირა,
1972 წლის 24 სექტემბერი.

ლოთობა — ჯანმრთელობის მტერი

მთელი საზოგადოების საქმე

**საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ

საერთაშორისო დღის

სამხრეთი ვიეტნამი:

განთავისუფლების ძალების წარმატებანი

ნიუ-იორკი. 23 სექტემბერი (საკადესი). სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ძალებს იერიში მიეჭვთ საიგონის ჯარების პოზიციებზე ჭუნგლებში და სამხრეთ ჩინეთის ზღვის სანაპიროზე ქალაქ კუანგნგაის, ამავე სახელწოდების პროვინციის ცენტრის მახლობლად.

როგორც ასოშიეიტედ პრესის საგანგებო იუწყება, ამ ქალაქის გარშემო ბრძოლები მთელი წუხანდელი ღამის განმავლობაში გრძელდებოდა. პატრიოტები გამაგრდნენ სამხრეთ კუანგნგაის № 1 სტრატეგიული გზატკეცილის რკალოლმეტრიან მონაკვეთზე.

განთავისუფლების ძალების შეტევის გამო საიგონის ჯარები იძულებული გახდნენ დიენტოვინთან გამაგრებული პუნქტი დიეფოს რაიონული ცენტრის მიდამოებში.

საიგონის ჯარებს აქტიურად ეხმარებიან ამერიკის შეიარაღებული შტატების ავიაცია და ფლოტი. მეშვიდე ფლოტის ხომალდები განუწყვეტლივ უშინენ ქალაქ სანაპიროს. „B-52“ ბომბდამშენებმა ღამის განმავლობაში პროვინციული ცენტრის კუანგნგაის გარშემო მდებარე პატარა რაიონს დაუშინეს 500 ტონაზე მეტი ბომბი.

ამერიკის სამხედრო სარდლობის წარმომადგენლებმა საიგონში განაცხადეს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ავიაციამ ამ ბოლო თვეებში დანაღმა ძირითადი შინაგანი წყლის გზები სამხრეთ ვიეტნამის ჩრდილოეთ პროვინციებისა.

პანოი. 23 სექტემბერი. (საკადესი). მეკონგის ვრცელი, არხებით დაქსელული დელტა სამხრეთ ვიეტნამის პარტიზანთა მხარედ ითვლება.

ლონდონი

უკანონობის ძველი პოლიტიკა

23 სექტემბერი. (საკადესი). კონსერვატიული მთავრობის გადაწყვეტილებამ შექმნას სპეციალური ტრიბუნალები „უკანონო მოქმედებაში“ იქვმეტანილ ირლანდიელთა საქმეების განსახილველად, კიდევ ერთხელ ცხადყო, რომ მთავრობა ძველებურად ცდილობს სამხედრო ძალის საშუალებით გადაჭრას ოლსტერის პრობლემა. ეს განაცხადა ჩრდილოეთ ირლანდიის მოქალაქეობრივ უფლებათა დაცვის ასოციაციის გენერალურმა მდივანმა ედვინა სტიუარდმა.

ინგლისის მთავრობის მოქმედება, აღნიშნავს გაზეთი „მორნინგ სტარი“, ქმნის შესაძლებლობას საპყრობილეებში გაგზავნონ არა მარტო ისინი, ვინც „უკანონო აქტებს“ სჩადის, არამედ ისინიც, ვინც მხარს უჭერს „არალეგალურ ორგანიზაციათა“ მოქმედებას. ეს ნიშნავს, რომ ბევრად გაიზრდება ოლსტერის საპყრობილეებისა და საკონცენტრაციო ბანაკების ტუსაღთა რიცხვი.

დარ-ეს-სალამი

მდგომარეობა აღმოსავლეთ აფრიკაში

23 სექტემბერი. (საკადესი). ტანგანიკის პრეზიდენტმა ჯულიუს ნიერერემ აფრიკის ქვეყნების ერთიანობის ორგანიზაციის უნიერსალურ მდივანს ნუნო ტავარეზს გაუგზავნა დეპეშა, რომელშიც მიესალმება აფრიკის ქვეყნების ერთიანობის ორგანიზაციისა და აფრიკის მთელ რიგ სახელმწიფოთა ხელმძღვანელების ინიციატივას ტანზანიისა და უგანდის დაბრუნული ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად.

როგორც ვიუწყებოდით, ამ ორი მეზობელი ქვეყნის ურთიერთობა ბოლო დღეებში გამწვავდა უგანდის ტერიტორიაზე შეიარაღებული შეჯახებების გამო, რომლებშიც, როგორც უგანდის მთავრობამ განაცხადა, მონაწილეობდნენ ტანზანიის ჯარები. თავის მხრივ, ტანზანიის მთავრობამ განაცხადა, რომ ტანზანიის ჯარები არ გადასულან უგანდის საზღვარზე.

ოტავა

მაღალი შეფასება

23 სექტემბერი. (საკადესი). კანადელ ეკსპერტთა ჯგუფმა, რომელიც ამას წინათ სსრ კავშირში იყო, მაღალი შეფასება მისცა ხაბეროთა კავშირის საქმიანობას ბარემოს დაცვისათვის. სპეციალისტებმა დაათვალიერეს საწმინდი კომპლექსები საბჭოთა კავშირის მთელ რიგ საწარმოებში, მათ შორის კოტლასისა და ბაიკალის ტბის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატებში. ორივე საწარმომ, განაცხადა ჯარემოს დაცვის სამინისტროს ტექნოლოგიური განვითარების სამმართველოს დირექტორმა ფ. ჰორტბაისმა, რომელიც კანადის დელეგაციას მეთაურობდა, იყენებს სრულყოფილ მოწყობილობას. მან აღნიშნა, რომ ბაიკალის ტბის კომბინატში მოქმედებს ჯარემოს გაჭუჭყიანებისადმი კონტროლის ფართოდ განშტოებული სისტემა, რომელიც შეიცავს მექანიკურ, ბიოლოგიურ და ქიმიურ მეთოდებს.

კანადის დელეგაციის მეთაურმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჯარემოს დაცვის დონისძიებათა მასშტაბები საბჭოთა კავშირში უფრო ფართოა, ვიდრე კანადაში და ორივე ქვეყნისათვის საჭარგლო იქნება ინფორმაციის გაზიარება ამ დიდმნიშვნელოვან დარგში.

ოსლო

„საერთო გაზრის“ წინააღმდეგ

23 სექტემბერი. (საკადესი). ნორვეგიის მოსახლეობის ფართო წრეები აქტიურად ილაშქრებენ ევროპის ეკონომიურ გაერთიანებაში ქვეყნის შესვლის გეგმების წინააღმდეგ.

კერძოდ, ნორვეგიის 970 არქიტექტორმა მოიწოდა ნორვეგიელებს, რომ 24-25 სექტემბერს რეფერენდუმზე გადაჭრით უიარონ „საერთო ბაზარში“ შესვლა. მათი წერილი გამოქვეყნდა გაზეთ „აფთენპოსტენში“. მათ შეიერთოდა რამდენიმე ასეული დიასახლისი, პენსიონერი, შოფერი, მექანიკოსი, ალეგი, რომლებმაც წერილი გამოქვეყნეს გაზეთ „ბერგენს ტიდენდენში“.

იაპონიის მშვიდობის მომხრეთა მასობრივმა დემონსტრაციებმა და პოლიგონების პიკეტირებამ საშუალება არ მისცა ოკინავაზე ამერიკის შეერთებული შტატების სატანკო ქვეგანაყოფებსა და საზღვაო ქვეითი ჯარებს მოეწყოთ სამხედრო მანევრები. დემონსტრანტთა დასარბევად გამოყენებულ პოლიციელები, აგრეთვე იაპონიის თავდაცვის ძალების ჯარისკაცები.

სურათზე: დემონსტრაციის დარბევა.

ჯაპან პრეს-საკადესის ფოტო.

ბონი

გფრ: ვადამდელი არჩევნები დანიშნულია

23 სექტემბერი. (საკადესი). ბუნდესტაგში გაიმართა კენჭისყრა მთავრობისადმი ნდობის საკითხზე, რომელიც წამოაყენა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერმა ვ. ბრანდტმა. მთავრობას ნდობა გამოუცხადა 233 დეპუტატმა, წინააღმდეგი იყო 248, თავი შეიკავა ერთმა.

მთავრობის წევრები განზრახ არ მონაწილეობდნენ კენჭისყრაში, რათა, როგორც ეს წინასწარ განაცხადა კანცლერმა ბრანდტმა, შეიქმნათ არჩევნების ადამდე მოწყობის შესაძლებლობა იმასთან დაკავშირებით, რომ პარლამენტში დამყარდა მმართველი და ოპოზიციური პარტიების ძალთა წონასწორობა.

ბუნდესტაგში გამართული კენჭისყრის დამთავრებისთანავე გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კანცლერი ვ. ბრანდტი ეწვია გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდენტს გ. ჰაინემანს და შეატყობინა მთავრობისადმი ნდობის საკითხზე კენჭისყრის შედეგები.

23 სექტემბერი. (საკადესი). გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდენტმა გ. ჰაინემანმა ხელი მოაწერა დეკრეტს ბუნდესტაგის დათხოვნის შესახებ.

პარლამენტის ვადამდელი არჩევნები დაინიშნა 19 ნოემბრისათვის.

ვაშინგტონი

აგრესორის გეგმები

23 სექტემბერი. (საკადესი). ისრაელს განზრახული აქვს საბოტაჟი გაუწიოს ყველა მეცადინეობას ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის მოწესრიგებისათვის და განაგრძოს ტერორისტული მოქმედება მეზობელი არაბული სახელმწიფოების მშვიდობიან მცხოვრებთა წინააღმდეგ. ამას ცხადყოფენ ამერიკის პრესის ცნობები.

ისრაელის თავდასხმები არაბულ ქვეყნებზე „ისევ და ისევ განმეორდება“, წერს გაზეთი „ეშინგტონ პოსტი“. „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ აღნიშნავს, რომ უახლოეს დროში ტელ-ავივს დაგეგმილი აქვს ახალი „დიდი სამხედრო აქციები“ ახლო აღმოსავლეთში. ამავე დროს, წერს პრესა, რომელიც იმოწმებს „ისრაელის მაღალი თანამდებობის ოფიციალური პირის“ განცხადებას ვაშინგტონში, ისრაელი უარს იტყვის „ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობიანი მოწესრიგების მიღწევის მიზნით გამართულ დიპლომატიურ მოლაპარაკებაში მონაწილეობაზე“.

ტელ-ავივი, რომელიც ეეგმაოს ახალ აგრესიულ აქციებს მსოფლიოს ერთ-ერთ ყველაზე საშიშ რაიონში, არცთუ უსაფუძვლოდ იმედს ამყარებს თავისი ვაშინგტონელი მფარველების მხარდაჭერაზე და ცდილობს მათ შეუთანხმოს თავისი მოქმედება.

„ნიუ-იორკ ტაიმსის“ აზრით, სწორედ ამ მიზნით ხდებოდა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანს უ. როჯერსს ისრაელის საგარო საქმეთა მინისტრი ა. ებანი, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფება. ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ ისრაელისათვის მხარისდაჭერა „არასოდეს არ ყოფილა უფრო ძლიერი“, მოაყოს გაზეთ „ეშინგტონ პოსტს“ ისრაელის საგარეო საქმეთა მინისტრის სიტყვები.

ისრაელის სამხედრო ხელისუფალი მოქმედება და მისთვის მხარისდაჭერა ვაშინგტონის მიერ იწვევს მთელი მსოფლიოს პროგრესული საზოგადოებრიობის, მათ შორის თვით შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის აღშფოთებას. ასეთი პოლიტიკა გადაჭრით დაგმეს კონგრესმენებმა ა. კიზენმა და ჯ. აბურეზკმა. უკანასკნელმა, კერძოდ, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ „ახლო აღმოსავლეთში კონფლიქტის ყოვლისმომცველი ესკალაციის წაქეზება ნიშნავს ხელი შეუწყო კატასტროფას“.

ნიუ-იორკი

ეხმაურებიან აგრესორს

22 სექტემბერი. (საკადესი). ისრაელის მხედრობა, რომელმაც ამას წინათ წამოიწყო აგრესია ლიბანის წინააღმდეგ, უწინარეს ყოვლისა ესროდა ფეიდა. შუღლი ჩამოვიდო ლიბანის ხელისუფალთა არმიასა და პალესტინის წინააღმდეგობის მოძრაობას შორის. ისრაელის მმართველ წრეებს იმედი ჰქონდათ, რომ ამით მოსპობდნენ პალესტინის წინააღმდეგობის მოძრაობას ლიბანის ტერიტორიაზე. როგორც ფაქტები ცხადყოფენ, ამ ამოცანის განხორციელებაში ფრიად საძრახისი როლი უნდა შეესრულებინა შეერთებულ შტატებს.

როგორც გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსის“ ბეირუთელი კორესპონდენტი ე. პეისი იტყობინება, ლიბანის დედაქალაქში ჩავიდა 40 ამერიკელი სამხედრო „ექსპერტი“, რომლებსაც განზრახული ჰქონდათ „მრჩეველთა როლი შეესრულებინათ, თუ ლიბანის ხელისუფლები გადაწყვეტდნენ პარტიზანთა განადგურებას“ — რასაც მოჰყვებოდა ოორდანიაში მომხდარი დრამატული ამბების გაგრძელება, როცა 1970 წლის სექტემბერში სამეფო ჯარები ჯაგზავნეს წინააღმდეგობის ჩასახშობად.

მაგრამ, როგორც განაცხადა ლიბანის პრემიერ-მინისტრმა ს. სალამმა, ლიბანის ურთიერთობა ამ ქვეყანაში მცხოვრებ პალესტინელებთან „მეგობრობის, ძმობისა და მტკიცე თანამშრომლობის ურთიერთობაა“.

ტოკიო

გულისწყრომა და აღშფოთება

23 სექტემბერი. (საკადესი). ოკინავის კუნძულზე ქალაქ ნაჰაში აშშ-ის საზღვაო ქვეითი ჯარის კაპრალმა ბენჯამენმა, რომელიც ძალიან მთვრალი იყო, ტყვია დაახალა იაპონელ ს. ენოკავას.

გაიგონეს რა გახრელის ხმა ამერიკის ბანსენის ბაზის სამხედრო მოსამსახურეთა სახლში, ორი იქვე მყოფი ჯარისკაცი გაეშურა შემთხვევის ადგილისაკენ. იაპონელი ს. ენოკავა, რომელიც შანამდე სახლს ალაგებდა, ერთ-ერთ ოთახში იატაკზე ეგდო, მუცელში ტყვიით დაჭრილი. იგი წაიყვანეს ჰოსპიტალში, მაგრამ გზაშივე გარდაიცვალა.

ოთახის პატრონი, ბაზაში განლაგებული ამერიკის შეერთებული შტატების საზღვაო ქვეითი ჯარის ქვეგანაყოფის ქაპრალი ბენჯამენი იჯდა ოთახში და ხელში კარაბინი ეჭირა. სამხედრო პოლიციამ იგი დააპატიმრა. მან აღიარა მკვლელობაში მისდამი წაყენებული ბრალდება.

იაპონელთა, განსაკუთრებით ოკინავის მცხოვრებთა, აღშფოთება ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურის დანაშაულმა. ქვეყნის საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა, იაპონიის ტოკიოს პარტიებმა მოითხოვეს მთავრობისაგან მიაღწიოს იმას, რომ ამერიკის სამხედრო ხელისუფლებამ დამნაშავე გადასცეს იაპონის სასამართლოს, ეს მოითხოვეს კერძოდ, იაპონიის კომუნისტურმა და სოციალისტურმა პარტიებმა, ტოკიოს „ურისტთა ასოციაციამ.

გამოჩენილი მეცნიერი, მოღვაწე

გივი მიქელაძის დაბადების 60 წლისთავის გამო

შუბრულდა 60 წელი გამოჩენილი ქართველი მეცნიერის, საზოგადო და სახელმწიფო მოღვაწის გივი შალვასძე მიქელაძის დაბადებიდან. გ. მიქელაძე დაიბადა და აღზარდა ცნობილი ქართველი ინტელიგენტის ოჯახში. მისი მამა — შალვა მიქელაძე მოწინავე პროფესორი და მკურნალი-თერაპევტი იყო. 1934 წელს გივი მიქელაძემ წარჩინებით დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ქიმიურ-ტექნოლოგიური ფაკულტეტი და პირველი ორი წელიწადი ითუნავა ჭ. ძერჟინსკის ქიმიურ კომბინატში როგორც ინჟინერმა და შემდეგ მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს ფილიალის ქიმიის ინსტიტუტში როგორც მკვლევარმა. 1936 წელს გივი მიქელაძე ნაირიხა ლენინგრადის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის ასპირანტურაში ელექტროთერმიის სპეციალობით. გივი მიქელაძის, ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ასპირანტის, დაინახეს კათედრის ასისტენტობა და სპეციალური დისციპლინის დამოუკიდებელი კურსის წაკითხვაც. 1940 წელს გივი მიქელაძემ ამაგი ინსტიტუტში შესანიშნავად დაიცვა დისერტაციის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად. ამავე პერიოდში მან რამდენიმე მნიშვნელოვანი საკვლევაძიებო სამუშაო გააკეთა ნიკელისა და კობალტის ელექტრომეტალურგიის აქტუალურ საკითხებზე და მიიღო სათანადო საავტორო მოწმობები.

დიდი სამამულო ომის პირველი დღეებიდანვე გივი მიქელაძე ჩადგა ლენინგრადის დამცველთა რიგებში. უფრო გვიან იგი ფრონტიდან გამოიწვიეს ლენინგრადის ტექნოლოგიურმა ინსტიტუტმა თავის გამოფენებასთან დაკავშირებული სპეციალური დავალების შესასრულებლად.

1942 წელს გივი მიქელაძე ბრუნდება ობილისში და მუშაობას იწყებს ქიმიის ინსტიტუტის მეტალურგიულ ლაბორატორიაში უფროსი მეცნიერი თანამშრომლის თანამდებობაზე. ამ ლაბორატორიაში გივი მიქელაძე თანამშრომლთა ერთ ჯგუფს ხელმძღვანელობს, რომელიდანაც შემდგომ ჩამოყალიბდა ქართველ ელექტროთერმისტთა მეცნიერული სკოლა. ამ მომარეულობით შესრულებულ სამუშაოთაგან შეიძლება აღინიშნოს კარბორუნდის აბრაზივების ადგილობრივი მასალებიდან მიღების ტექნოლოგიის შემუშავება, რომლის წარმოებაში დანერგვის მიზნით ზესტაფონის ფეროშენადნობების ქარხანამ გივი მიქელაძის ხელმძღვანელობითა და უშუალო მონაწილეობით კარბორუნდის საამქრო აგო. ეს უკანასკნელი. დიდი სამამულო ომის მძიმე წლებში. მთლიანად ფარადა რესპუბლიკის მოთხოვნილებას. მაღალი სისალის აბრაზივებზე. ღუმელების კერნების ანგარიშის გივი მიქელაძისეული ორიგინალური მეთოდი საყოველთაოდ აღიარებულია და სასწავლო და საინობარო ლიტერატურაში შედიდა.

ამ პერიოდში ჩვენში უკვე მწიფდებოდა მსხვილი სამეცნიერო-ტექნიკური საკვლევაძიებო ცენტრის შექმნის აუცილებლობის აზრი იმ მწვავე მოთხოვნილებათა გამო, რომელთაც რესპუბლიკის მზარდი მრავალპროფილიანი მრეწველობა აყენებდა მეცნიერების წინაშე. და აი 1945 წლის დასაწყისისათვის, ქართული ტექნიკური ინტელიგენციის მესვეურთა ერთი ჯგუფის ინიციატივითა და ხელმძღვანელ ორგანოთა დიდი მხარდაჭერით, აკადემიის სისტემაში ჩამოყალიბდა ლითონისა და სამთო საქმის ინსტიტუტი. გივი მიქელაძე ამ ახალი სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის ერთ-ერთი ორგანიზატორთაგანიც იყო. იგი ამ ინსტიტუტშია მისი დაარსების დღიდანვე და იქ ქმნის ელექტროთერმიის დამოუკიდებელ ლაბორატორიას, რომელსაც ხელმძღვანელობდა სიცოცხლის მთელ მანძილზე. ასე განავითარა მან ჩვენში ელექტროთერმია, როგორც მეცნიერების დარგი, აღაზარდა ლაბორატორია, მოამზადა კადრები, გაბალა ჯგუფ-ი ...

გივი მიქელაძემ რამდენიმე ფართო სასიათის გამოკვლევა მიუძღვნა ზეგიბულის საწავი ფიქლებისა და ნახშირის გამდიდრების ნარჩენების სახალხო მეურნეობაში ათვისების პრობლემას. მან მსხვილი მასშტაბებით დაამუშავა ამ იაფი ნედლეულის კომპლექსური გამოყენების შესაძლებლობანი და ქარხნულ პირობებში გამოსცადა სილიკომანგანუმის მის მიერვე შემუშავებული ორიგინალური ტექნოლოგია. ამისათვის მან დაგეგმარა და ზესტაფონის ფეროშენადნობების ქარხანაში ააგო მცირე სიმძლავრის ახალი ღუმელი, ხოლო შემდეგი ციდენისათვის შესაფერი რეკონსტრუქცია გაუკეთა მძლავრ ღუმელს. მიღებული დადებითი შედეგების მიხედვით, 1962 წლიდან, შემდგომი ორგანოების დადგენილებით საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტი დანიშნა ახალი დახურული ტიპის ღუმელების წარმოებაში ათვისებისა და დანერგვის სამუშაოთა მთავაგი ორგანიზაციად და, ამგვარად, გივი მიქელაძის მეოხით საბჭოთა კავშირის მასშტაბით ამ დიდი სამეცნიერო-ტექნიკური პრობლემის გადაწყვეტის ხელმძღვანელობა, რაც მან, ფართო და ინტენსიური შემოქმედებითი შრომით, წარჩინებით შესასრულა. მისი უშუალო მთავარეობითა და მონაწილეობით ქარხნულ პირობებში დადგინდა სილიკომანგანუმის დახურულ ღუმელებში ღნობის თავისებურობანი ზაპოროჟიეს ფეროშენადნობების ქარხანაში, ფეროსილიციუმისა აღმაზნიანსკის ფეროშენადნობების ქარხანაში და სილიკომანგანუმის და ნახშირბადიანი ფერომანგანუმისა ზესტაფონის ფეროშენადნობების ქარხანაში.

დღეისათვის საბჭოთა კავშირის ფეროშენადნობების მრეწველობაში უკვე ათვისებულია და ნორმალურად მუშაობს არაერთი ათეული მძლავრი დახურული ტიპის მადანთერმული ელექტროღუმელი, რაც მთლიანად უკავია საერთო იერს მეტალურგიული მრეწველობის ამ მნიშვნელოვან დარგს და ფექტურად მოასწავებს მის ძირეულ რეკონსტრუქციას ახალი დროის მოთხოვნათა შესაფერისად. იმისათვის, რომ სამუშაო შესრულებულიყო საჭიროებისა თანამეშრომლთა ღონეზე, გივი მიქელაძე, წარმოების ხელმძღვანელ მუშაკებთან ერთად, ყველაზე ეფექტის მოწონავე ღუმელსამშენებლო წარმოებებსა და სამეცნიერო დაწესებულებებს. ბარალელურად, ამ სამუშაოთა წარმოების პროცესში, გივი მიქელაძემ შექმნა ორიგინალური კონსტრუქციის დახურული ელექტროღუმელი. რომელსაც თაღის ნაცვლად ჰერმეტიული კამერა ხუფავს. ამას გარდა, უკანასკნელი ხანებიდან ამავეობაში მან ფეროშენადნობების მრეწველობაში ჯ. წ. ადასაშუშავებელი წიდების წარმოებისათვის შექმნა სრულიად ახალი კონსტრუქციის ღუმელი, რომელიც დაგეგმილია საბადო ოფლეთში. ფაქტობრივად, ეს ქარხანა ... [illegible] ... ეროვნული ... [illegible] ... ეროვნული ... [illegible] ... ეროვნული

ლეიკოზის დასამარცხებლად

სრულიად საკავშირო სამეცნიერო-მეთოდიკური კონფერენცია თბილისში

ლეიკოზი — სისხლის გათეთრება, ანუ სისხლის კიბო ვერაგული ავადმყოფობაა, რომელიც ჩვენს პლანეტაზი მილიონობით ადამიანს ხოცავს. ლეიკოზით თანაბრად ავადდებიან ადამიანები და ცხოველებიც. ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინათ ჩვენს ქვეყანაში ლეიკოზების შესწავლას იალიალკენ ეწეოდა ექიმების და ვეტერინარი სპეციალისტების ციწრო წრე. 1966 წლიდან ამ მეცნიერულ-კვლევითი პრობლემის კვლევა ფეგანილია სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების სახელმწიფო გეგმაში.

ახლანდელ ეტაპაზი ადამიანისა და ცხოველთა ლეიკოზების შესწავლა მიმდინარეობს დაავადებული უჯრედების სტრუქტურული. ფენეტიკური და ცვლადი თვისებურებების. ეტიოლოგიის. პათოგენეზის, კლინიკურ-ჰემატოლოგიური და პათომორფოლოგიური დახასიათების. დაავადების ეპიდემიოლოგიისა და ეპიზოტოლოგიის კვლევის მიმართულები. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ადრეული დიაგნოსტიკის, მკურნალობის მეთოდების ძიებას და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველთა ლეიკოზების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებებს.

ჩვენს რეპუბლიკაში წარმოებს მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის ლეიკოზის ფართო კვლევა. ამ მუშაობის შედეგები სასოფლო-სამეურნეო ცხოველებისა და ფრინველების პათოლოგიური ანატომიისადმი მიძღვნილ მეხუთე სრულიად საკავშირო სამეცნიერო-მეთოდიკურ კონფერენციას, რომელიც სამ დღეს მიმდინარეობდა თბილისში, მოახსენა საქართველოს ზოოტექნიკა-ვეტერინარიის სასწავლო-კვლევითი ინსტიტუტის რექტორმა, პროფესორმა ვ. მამათელაშვილმა.

21 სექტემბრს დასკვნითს პლენარულ სხდომაზი მოისმინეს მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრის ა. ავთანდილოვის (მოსკოვი). საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის ი. ტატიშვილის (თბილისი), პროფესორების ვ. მამათელაშვილის (თბილისი), მ. ფაკოვის (ვიტებსკი), პ. კოკურინცევის (ლენინგრადი), ო. პარჩინსკის (რიგა) და სხვ.

სექციების მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენებანი გააკეთეს მათმა ხელმძღვანელებმა: პროფესორმა ა. ფიოდოროვმა (ვიტებსკი), პროფესორმა ა. აკულოვმა (მოსკოვი), პროფესორმა ბ. ჯოკურინეგმა (ლენინგრადი). პროფ. ა. ავროროვმა (ვორონეჟი).

საანგარიშო მოხსენებმა საბჭოთა კავშირის პათოანატომთა სამეცნიერო საზოგადოების ვეტერინარიის სექციის მუშაობის შესახებ გააკეთა მისმა თავმჯდომარემ, საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა, მოსკოვის ვეტერინარიის აკადემიის რექტორმა, პროფესორმა ვ. შიბკოვმა.

კონფერენციამ აირჩია საბჭოთა კავშირის პათოანატომთა სამეცნიერო საზოგადოების ვეტერინარიის სექციის ბიუროს ახალი შემადგენლობა.

(საქინფორმი).

გასტროლები და შთაბეჭდილებები

ფანტაზია და ოსტატობა ყინულზე

თბილისის მანეჟზეა მსოფლიოში ერთადერთი „ცირკი ყინულზე“

ეს ცირკი თავისებური და მსოფლიოში ერთადერთია. ჩვენში და საზღვარგარეთ არსებული ყველა ცირკისაგან იგი იმით განსხვავდება, რომ აქ თვითეული მსახიობი, მხეცების მწვრთნელია იგი, აკრობატი, მანეჟის კლოუნი ილუზიონისტი თუ მუსიკალური ექსცენტრიკოსი, სრულყოფილად დაუფლებულია არა მარტო თავის ხელოვნებას, არამედ ჩინებულადაც დადის ციგურებით, კარგი მოციგურეცეა.

და თავისთავად ცხადია, რომ ეს ცირკსა და საცირკო ხელოვნებას უფრო რთულს, მრავალმხრივს, წარმტაცს და ისევე ფერადოვანს ხდის, როგორც ბალეტს ყინულზე.

მოსკოვის ცირკმა ყინულზე თავისი არსებობის რვა წლის განმავლობაში ტრიუმფალური გასტროლებით შემოიარა საზღვარგარეთის 34 ქვეყანა და თვენ მსოფლიოში გაითქვა სახელი.

ცირკის პროგრამა, რომელიც ორი ვრცელი განყოფილებისაგან შედგება, საცირკო ხელოვნების თითქმის ყველა ტრადიციულ ჟანრს შეიცავს.

ყველა ნომერი, რომლებსაც მაყურებლების წინაშე წარმოადგენენ ყინულით დაფარულ ცირკის არენაზე, განირჩევა შესრულების მაღალი ტექნიკით, სირთულითა და შესანიშნავი გრაციით.

განსაკუთრებით გვიდა აღენიშნოთ წარმოდგენის თითქმის მთელ მანძილზე მოქმედი ნიჭიერი მუსიკალური ექსცენტრიკოსებისა და კლოუნების ჯგუფი ვ. პოპოვის, ვ. რედინის, ვ. მინკინის, გ. კუზნინის, პ. ეგოროვისა და პროვამის მხიარულად და მკვირცხლად წამყვანის ვლადიმერ იანოვსკის შემადგენლობით.

ჩინებულ ტექნიკას ფლობენ ჭოკით აკრობატული ტრიოს შემადგენლობაში მოთამაშე ტ. ლებედევი, ბ. იაკოვლევი და ი. მაკაროვი. მოტოციკლზე ეკვილიბრისტები ცირკის მსახიობთა სრულიად საკავშირო დათვალიერების დიპლომანტები ლ. ტომაშპოლსკაია. რ. პიბარი, ვ. მიშკინი, პ. ეგოროვი, ლ. კუზნინ, ვ. ბიკოვი, გ. კუზნინა. კომიკური აკრობატები ნ. ოსიტროვა და ვ. იანოვსკიხი ასრულებენ ორთულეს ნომრებს, რომლებიც ყოველ „მაგარ მანეჟს“ დაამშვენებდა.

მაგრამ, შეიძლება ითქვას, პროგრამის ყველაზე საინტერესო ნომერია ივანე დოლინცევის გაწვრთნილი დათვების გამოსვლა. მის ვეებერთელა ბაჯბაჯა აღზრდილებს ჩინებულად აუთვისებიათ ციგურები და ყინულზე ისე უჭირავთ თავი, როგორც საუკეთესო მოციგურავეებს. მთელი ცირკი გაოცებულია და ხარხარებს, როცა ისინი თავიანთ ოსტატურ ნომრებს ასრულებენ, ციგურებზე შემდგარი დათვები არა მარტო ცეკვავენ, არამედ ჰოკეიესაც თამაშობენ. თბილისელებს ბეერჯერ უნახავთ დათვების მწვრთნელები, მაგრამ ასეთი სანახაობა ჯერ კიდევ არ უხილავთ.

ცირკის პროგრამაშია ყინულზე ცეკვის ბევრი მკაფიო, ტემპერამენტიანი ნომერი: სოლო, დუეტები და ტრიოები, ბერეთვე შესანიშნავი რუსული ცეკვები და ფერხულები, რომლებიც ყოველ ბალეტს დაამშვენებდა.

მოსკოვის ცირკი ყინულზე. რომელსაც ხელმძღვანელობს რსფსრ ღამსახურებული არტისტი ა. ანრნოფი ფიზიკურ-ტექნიკურ ფაკულტეტის ტომებმა, რომლებიც აქ ბაშაირებისა და ბოლოვარიბის მოსვლამდე ცხოვრობდნენ.

„ოვა“ ორი სიტყვისაგან შედგება: „ო“-სა და „ვა“-საგან. ჩვენი ქვეყნის ჩრდილოეთით ძალიან ბევრია ისეთი მთიანეთები და ტოლეები, რომელთა დასახლებაში შეიის „ვა“: ინვა, ობვა. „ოვა“ რუსულ ენაზე ითარგმნება როგორც „წყალი“. სიტყვის პირველი ნაწილი კი რაღას ნიშნავს? ბევრს! ამბობენ. ბაშკირეთის დიდ ქალაქში რუსულ ენაზე ნიშნავს „წყალწყალ“, ოღონ სწორად, „მდინარე-მდინარეს“.

იაკუტი ნუმიზმატის კოლექციერი

კომბინატ „ინდიგირკა“ ბოლოტერმა ბ. დ. მოშკოვცევმა შეაგროვა სამი ათასზე მეტი მონეტა, რომელთაგან ბევრი სამუზეუმო ფეხვიათობა გახდა. ყველაზე ძველი მონეტა 2500 წლისაა. ყველაზე მძიმე მონეტები მეოთხეზე კილოგრამს იწონიან. მოშკოვცევს აქვს ყალბი ფულებიც, რომლებიც გამოშვებულია ჭალაქ ოლვიაში. ეს ქალაქი ორი ათასი წლის წინათ არსებობდა ოკრეინის ანლანოფილი ოჩაკოვის ტერიტორიაზე.

(ს.ა.ოფსი).

ათასსაფეხა ამბები

რატომ ჰქვია ფეხს-უფსა?

ალათ-ალა რომ საიდან წარმოიქმნა ალფაბეტური რიგსუბლიკის დედაქალაქის ეს მოკლე სახელი?

ეხლიკეთი ბაშკირი მწერალი ინოსთ ჯარეი, რომელიც სწავლობს ონომასტიკას — მეცნიერებას საკუთარი სახელებისა და გეოგრაფიული სახელწოდებების წარმოშობის შესახებ, ამ საკითხის სინქრონულ განმარტებას ვაძლევს. ძველ ბაშკირებში ბაშკირეთის ახლანდელი ფალაქაქის. ადგილის ანონიმული იყო. დასახლება ოვა ოიომი ქვეყნის ნაკადზე შემორჩენილია მეინარი ოვა ოა პატარა ქალაქი ოვა ის სახელი ფაფოვის ფაფოვეს ეფანოვ-ბენელმა ტომებმა. რომლებიც აქ ბაშკირებისა და ბოლგარების მოსვლამდე ცხოვრობდნენ.

„ოვა“ ორი სიტყვისაგან შედგება: „ო“-სა და „ვა“-საგან. ჩვენი ქვეყნის ჩრდილოეთით ძალიან ბევრია ისეთი მთიანეთები და ტოლეები. რომელთა დასახლებაში შეიის „ვა“: ინვა. ობვა. „ოვა“ რუსულ ენაზე ითარგმნება როგორც „წყალი“. სიტყვის პირველი ნაწილი კი რაღას ნიშნავს? ბევრს! ამბობენ. ბაშკირეთის დიდ ქალაქში რუსულ ენაზე ნიშნავს „წყალ-წყალ“, ოღონ სწორად, „მდინარე-მდინარეს“.

ბაკურიანი

ნუმიზმატიკის კოლექციერი

კომბინატ „ინდიგირკა“ ბოლოტერმა ბ. დ. მოშკოვცევმა შეაგროვა სამი ათასზე მეტი მონეტა, რომელთაგან ბევრი სამუზეუმო ფეხვიათობა გახდა. ყველაზე ძველი მონეტა 2500 წლისაა. ყველაზე მძიმე მონეტები მეოთხეზე კილოგრამს იწონიან. მოშკოვცევს აქვს ყალბი ფულებიც, რომლებიც გამოშვებულია ქალაქ ოლვიაში. ეს ქალაქი ორი ათასი წლის წინათ არსებობდა ოკრეინის ანლანოფილი ოჩაკოვის ტერიტორიაზე.

(ს.ა.ოფსი).

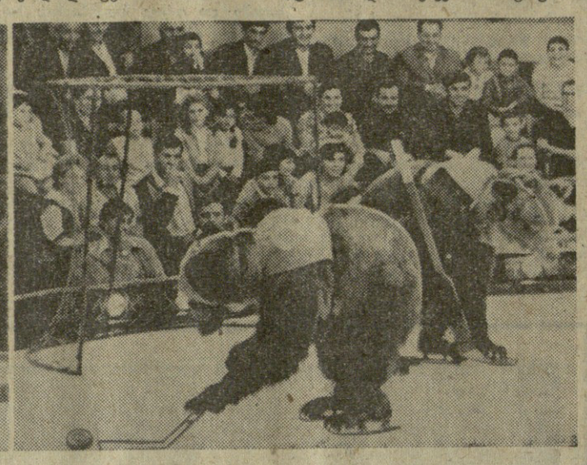

მივლინება მკითხველის თხოვნით

როცა თოვლი გაქრნარია...

კურორტ ბაკურიანს მფრუნველი ხელი სჭირდება

თოვლის მოსვლა ყველგან არ უხარიათ, ბაკურიანში დაზამორებას კი მოუთმენლად ელიან ხოლმე. ზამთრის თვეებში ბაკურიანში ნამყოფ ან იქურ კაცს თუ შეხვდა ვინმე, მაშინვე ჰკითხავს — თოვლი ხომ არ მოსულაო და რაკი სიტყვა ბაკურიანზე ჩამოვარდება, ამ პატარა დაბას ქებადიდებით შეამობენ.

მართლაც ულაფეს ვერ იხილავს კაცის თვალი, როცა ბაკურიანი თეთრ ფანტელებში ჩაეხვევა. როცა კოხტა ბორა პატარძალივით მოირთვება და მისი თეთრი სამოსი მზის სხივებზე მეწამული ფერით აელვარდება—მზე, თოვლი და იმოვიათი ჰაერი, ინებეთ რამდენიც გინდათ.

ახლა ალბათ თვალწინ დაგიდგათ ბაკურიანის სათხილამურე და საციგაო ბილიკები, დასხვენებლებით რომ გადაეტვირთება ხოლმე და მთელ დღეს ერთი წუთითაც კი არ წყდება მათი ერიამული, სიცილ-კისკისი, — რა თქმა უნდა, ზამთარში აქაურობა ზღაპარია, ზამთრის ნამდვილი ზღაპარი. — მაგრამ როცა თოვლი დნობას დაიწყებს, თურმე ნუ იტყვით მასთან ერთად იკარგება ამ პატარა დაბიდან მიღებული სიამოვნება.

...ისევ მოდიან დამსვენებლები, ჩვენები და სტუმრები. ისე, რომ ზაფხულისუფთავი, სწორედ იქ არის დარღვეული სანიტარული წესების ყველა ნორმა. რაიკავშირის სასურსათო მაღაზიის იატაკი უფრო ჭუჭყიანია, ვიდრე ტროტუარი. აქ გამგე-გამყიდველად გურამ პეტრიაშვილი მუშაობს. როცა გურამს მაღაზიაში შექმნილ ანტისანიტარიის მიზეზი ვკითხეთ, მან გულახდილად აღიარა:

— რა ვქნა, ბატონო, რაც ეს მაღაზია არსებობს, დამლაგებელი არა ვყოლია. ახლახან დაგვინიშნეს და ვეიდებით სისუფთავე დავამყაროთო. კარი დაპირებაა, მაგრამ დამლაგებელი რათ უნდა იმას, რომ თვითონ გურამმა სუფთა ხალათი ჩაიცვას, ფრჩხილები დაიჭრას, წვერი გაიპარსოს და ხელები დაიბანოს. და, რაც მთავარია, წესრიგში მოიყვანოს პროდუქტების საწყობი.

ანალოგიური მდგომარეობაა ბორჯომის „კურორტგაჭრობის“ № 13 მაღაზიაში. აქ გამგე-გამყიდველად გურამ ლურსმანაშვილი მუშაობს. იგი და გამყიდველი ეთერ ჯანგობეკოვა ერთიმეორეს უსუფთაობაში ეჯიბრებიან. შეიძლება ითქვას, რომ ამ საქმეში ვეიერმა აჯობა მეტოქეს.

უარესი მდგომარეობაა საზოგადოებრივი კვების ბაკურიანის სხვა ობიექტებშიც. სამზარეულოებში ერთ მაგიერ ... ბოლოს სიმრავლეა ამ მაღალმთიან კურორტზე. სამწუხაროდ, ყოველ ნაბიჯზე მხოლოდ დამსვენებლების საყვედურებს ვაიგონებთ. რომლებიც თითქმის ერთსა და იმავეს იმეორებენ.

— რა ბუნებაა, რა ჰაერია, პირდაპირ სამოთხეა, მაგრამ...

ამ დღეებში გაზეთ „კომუნისტის“ მეითხველთა თხოვნით ბაკურიანს ვეწვიეთ. ყველაფერი საკუთარი თვალით ვნახეთ. ვნახეთ, თუ როგორ არის დაბინძურებული ბაკურიანის შესასვლელთან პატარა მდინარე ბაკურიანელა, მისი კალაპოტი. რაც მოძველებულა, გაცვეთილა, დამპალა, ყველაფერი ამ პატარა მდინარეში ჩაუყრიათ...

აქეეა ბაზარი, დახლები ხორციით არის ვასეულები, მაგრამ არც ერთი გამყიდველს ხალათი არ აცვია. ეტყობა აქ ამას არავინ აქიცეს ყურადღებას, თითქოს ისინი კიბის ქვეშის ბეღლები კი არა, აკურეტს ან ქვანახშირს ჰყიდნენ. არც სასწორები ჰყოფნით, რძის ნაწარმი, ხახვი, კარტოფილი და ხილი ერთ სასწორზე ერთი თეფშით იწონება.

ხორცის ვახაყიდ ფარდულშიც (რომელიც ეს-ეს არის დაინგრევა), დახლთან უხალათოდ მუშაობენ. საქონლის ხორცს მოუპირკეთებელ კუნძზე ვეწიავენ. იატაკზე მტვერი, სისხლი და ხორცის ნაკუწები ერთიმეორეშია აზელილი.

ბაზრის ყველაზე თვალსაჩინო ადგილას ფიცრის თარეალაა ფარდულია გაკეთებული, რომელსაც დიდი ასოებით აწერია „ტირი“. როგორც იტყვიან ხოლმე, მისი ბატონ-პატრონია ვინმე ვ. მურადიანი. მას არავინ უწვეს, კონტროლს და ამიტომ მომხმარებელს სან ტირით ატყუებს და ხან თავისივე გამოგონილი „ლატარიით“. თუ ვინმე ხმას ამოიღებს — უწმაწური სიტყვებიც მზად აქვს.

თავსუფლების ქუჩის ტროტუარზე ერთ ვაიფი იმდენი სიბინძურეა. თუ მცა ტროტუარებს ვინ ჩივის, სადაც აუცილებლად უნდა იყოს იდეალური ... ბოლოს ... ბაკურიანის ტერმინალის ... ბაკურიანის ... ბაკურიანელებს ... ბაკურიანელებს ... ბაკურიანელებს